

KİRÂAT İLMİNİN TÜRKİYE’DEKİ SEYRİ (KİRÂAT BİBLİYOGRAFYASI)

Fatih CANKURT*

Makale Geliş:01.04.2018

Makale Kabul: 03.05.2018

ÖZET

Kur’an-ı Kerim, şifahi kültürün ağırlıklı olduğu Arap yarımada-sında nazil olmuştur.Bu sebeptendir ki, Hz. Ebubekir’in hilafetine kadar Yüce Kitab’ın hafızalarda, ezber ile muhafaza edilmesine yazılmasından daha fazla önem verilmiştir. O’nun okuyuş farklılıklarını ele alan kıraat ilmi de -doğası gereği-hoca-talebe ilişkisi içerisinde nesilden nesile aktarılagelmiştir. Başlangıcından bugüne Kur’an öğretimi ve kıraat ilminde “hocadan ahzette” düsturu esas olsa da nüzulden belirli bir süre sonra bu ilim ile ilgili mevcut bilgilerin kitabi hale getirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Birçok kaynakta kıraat ilmi ile ilgili ilk eseri telif eden kişinin Ebu Ubeyd Kasım b. Sellâm (ö. 224/838)olduğu bilgisi yer almaktadır. Özellikle kıraatleri ilk kez “yedi” tasnifine tabi tutan İbn Mücahid (ö. 324)’den sonra,kıraatlerin tesbiti, hücceti gibi konular başta olmak üzere birçok konuda kaleme alınan eserler zaman içerisinde çoğalarak devam etmiştir. Bu makale, Türkiye’de kıraat alanında yapılan Türkçe dilindeki teliflerin ne zaman başladığı vezaman içerisinde nasıl gelişim gösterdiğini tespit etmeyi; bu vesileyle alanda doldurulmuş veya boş bırakılmış noktaların ilgili araştırmacılar tarafından görülmesini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur’an, Kıraat, Tecvid, Eser, Bibliyografya

ABSTRACT

The Quran sent by Allah in the Arabian Peninsula where oral culture is predominantly. For this reason, until Hz. Ebu Bekir’s president of the state, protect of The Qur’an is given more importance in memorizing than recording by typing. The recitation science that is reading differences of The Qur’an has reached today by transferring in relation of Teacher-Student. Even if since its inception teaching and recitation science based on “imitating the hodja” after a certain period of time of landing, the need of typing has emerged in this science. In many of source locating the information that the first book in recitation science typed by Ebu Ubeyd Kasım B. Sellam (d. 224/838). Especially after the limiting of the kraits for “seven” for the first time by the İbn Mucahid (d. 324), works in this science continued to increase in time in many subjects. This article aims that determine the studies in the field of recitation was made in Turkey in Turkish language, and to facilitate to the relevant researchers that filled or vacant spots in the field.

Key Words: Qur’an, Recitation, Tecvid, Works, Bibliography

* Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, (fatihcankurt@gmail.com).

GİRİŞ

Kıraat ilmi, Kur'an-ı Kerim lafızlarının eda keyfiyetlerini, ihtilaflarını, nakledenlere nisbet ederek bilmeyi ifade eden ilim dalıdır.¹ Bu ilim dalının tarihi; Kur'an'ı Kerim'in Cebrail (a.s) aracılığı ile Hz. Peygamber (s.a.v)'e önce bir harf üzere, Hicri 7-8. Yıldan itibaren de 7 harf ruhsatı üzere indirilmesine dayanmaktadır.

Bu ilim Hz. Peygamberden sahabilere, sahabeden de sonraki nesillere arz-sema metoduyla öğretilmiş ve bugüne dek aktarılagelmiştir. Sahih ravi zinciriyle sabit olma zorunluluğu bakımından hadis ilmi ile paralellik arz eden bu ilim dalını farklı kılan özellik;müşafehe yoluyla hocadan ahzetme şartına sahip olmasıdır.

Kıraat ilminde telif edilen ilk eserin Ebu Ubeyd Kasım b. Sellam (ö. 224) olduğu bilgisi birçok eserde yer almaktadır². Ancak Ebu Ubeyd'den daha önce, H.118 vefat tarihli Abdullah b. Abr b. Yezid el-Yahsubi isimli müellife ait "İhtilafu Mesahifi'-Şami ve'l-Hicaz ve'l-Irak" isimli eserin kaleme alındığı bilgisi de mevcuttur.³

Kıraat ilminin kitabi yönünü, ülkemizdeki çalışmaları esas olarak tespit etmeye çalıştığımız bu makale ile, öncelikle alanda yapılan Türkçe çalışmaların rakamsal yönünü ortaya koymayı amaçladık. Aynı zamanda bugüne kadar kıraat alanında çalışılmış olan tez, makale ve kitapların listesini derli toplu olarak sunmayı, alan içinde doldurulan ve boş bırakılan sahalara gösterebilmeyi istihdaf ettik.

Makaleyi hazırlarken, öncelikle ilahiyat alanındaki çalışmaların listesini devamlı olarak güncelleyen İSAM Kütüphanesi veritabanından, YÖK tez veri tabanından ve TÜBİTAK bünyesinde faaliyet gösteren "Dergipark" web sitesinden kıraat ile ilgili olabilecek tez ve makaleleri tespit ettik. Yine İSAM kütüphanesi başta olmak üzere kütüphaneler ve yayınevlerini tarayarak, en güncel kitap listesini tespit için gayret gösterdik. Tüm bu tespitlerden sonra, daha önce M. Kemal ATİK, Abdurrahman ÇETİN ve Murat Sülün-Muhammet ABAY tarafından yapılmış olan kıraat bibliyografyası çalışmalarından da istifade ile gerekli kontrolleri yaparak genel listelere son halini verdik.

Listesini hazırladığımız çalışmaların gerek bilgisayar ortamında gerekse basılı olarak teminini gerçekleştirdik ve okumalarını yaptık. Bu

1 Abdulgani El Benna ed-Dimyati, *İthafu Fudalailul Beşer Fi Kıraati Erbaatil Aşer*, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 2011, s. 6.

2 Bkz. Prof. Dr. İsmail Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri*, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 17. Baskı, 2010, s. 63.

3 Bkz.M. Kemal Atik, "Tefsir ve Kıraat İlimine Dair Yazma Eserler Bibliyografyası", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: 1, 1983, s. 313-350.

doğrultuda tüm çalışmaları tasnif ederek konu başlıklarını belirlemeye çalıştık. Başlıkların sıralamasını alfabetik düzene uygun bir şekilde tanzim ettik.

Burada şunu ifade etmemiz gerekir ki, özellikle "Kur'an-Kıraat Tarihi" başlığı altında sunduğumuz bazı çalışmaların, tefsir ilmi tasnifi dahilinde zikredilmesi de tabiidir. Takdir edilir ki tefsir ve kıraat ilimlerinin özellikle tarihleri bakımından ortak yönleri fazladır. Bu sebeple tefsir tarihi alanına ait olarak addedilebilecek çalışmalara da ilgili başlık altında yer verdik.

Yine tecvid ilminin kıraatin dahilinde mi olduğu; yoksa haricinde müstakil bir ilim dalı mı olduğu yönündeki tartışmanın varlığından haberdar olmakla birlikte, kıraat deyince akla gelen en temel konulardan olması hasebiyle tecvide alt başlıklar arasında yer vermeyi uygun bulduk.

Yukarıda zikrettiğimiz Atik, Çetin ve Sülün-Abay tarafından hazırlanan değerli bibliyografik çalışmalardan bizimkini farklı kılan özellikleri şu şekilde sıralayabiliriz: 1-Bu makale güncel, matbu ve erişilebilir olan eserleri ihtiva etmekte; 2-Sadece Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde ve Türk dilinde hazırlanan çalışmaları kapsamakta; 3-Tüm çalışmaları konu başlıkları altında sunmaktadır.

Kıraat alanında yapılan tüm çalışmaları en güncel şekliyle sunabilme; eksik bırakılmış veya doldurulmuş noktaları görebilme, gösterebilme amacı ile hazırladığımız bu makalemizde, tüm çabalarımıza rağmen göremediğimiz bir eser olmuş ise bunun mazur görülmesini, çalışmanın niyetimize mutabıkamaca ulaşmasını temenni ederiz.

1. Biyografi

1.1. Kitaplar

1. Abdurrahman Çetin, Endülüslü Alim Ebu Amr ed Ed-Dani ve Kıraat İlmindeki Yeri, Ensar Neşriyat, 2015.
2. Abdülmecit Okçu, İbnü'l Cezeri Kur'an ve Kıraat, EKEV Yayınları, 2001.
3. Ali Öge, 18. Yüzyıl Osmanlı Alimlerinden Yusuf Efendizade'nin Kıraat İlmindeki Yeri, Hüner Yayinevi, 2015.
4. Durmuş Arslan, Erzurum'un Yüzleri: Şeyhü'l-Kurra Mustafa Ni-yazi ve Kurra Hasan (Uludağ) Efendiler, Atatürk Üniversitesi Yayınları, 2015.

5. Fatih Çollak, Reisü'l-Kurra Hendekli Hafız Abdurrahman Gürses Hocaefendi, İstanbul, Erkam Yayınları, 2002.
6. Mehmet Günaydın, Karadeniz güneşi Reisü'l-kurra Mehmet Rüş-tü Aşık Kutlu'nun hayatı ve din eğitimine katkıları, Kahraman-maraş, Selçuk Ofset, 2004.
7. Recep Akakuş, İslam'da Kur'ân öğretimi ve Reisü'l-kurra Gönenli Mehmed Öğütçü Hoca Efendi, İstanbul, Sahaflar Kitap Sarayı, t.y.
8. Zeynep Berktaş, Beyoğlu'nda bir hafız: Kur'an'la geçen bir ömür: Mehmet Ali Sarı kitabı, Timaş Yayınları, 2016.

1.2. Doktora Tezleri

1. Abdulkadir Karakuş, Übey b. Ka'b, ilmi şahsiyeti, kıraati ve tef-sirdeki metodu, 1999.
2. Ahmet Gökdemir, Ali b. Süleyman el-Mansûrî ve meşhur Mısır tariki kurrâları, 2017.
3. İbrahim Taşçı, Zeyd bin Sabit ve Kur'an-ı Kerim'e hizmeti, 1999.

1.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdullah Akyüz, Osmanlı Kırâat âlimleri, 2016.
2. Abdurrahman Muhammed Akten, Mücahid bin Cebr'in hayatı ve kıraatlere yaklaşımı, 2015.
3. Cabir Bulut, Mütevâtir ve meşhur kırâat imâmları, 2015.
4. Halil İbrahim Sabırlı, Ebu Amr'ın kıraat ilmi ve Arap dilindeki yeri, 2002.
5. Naci Demirci, Abdurrahman Gürses'in kırâat ilmi eğitimindeki yeri, 2013.

1.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdulhamid Pelivan, Hamid B. Abdu'l-Fettah el-Paluvî'nin Ha-yatı, Zübdetü'l-İrfan Adlı Eseri ve Kıraat İlmindeki Yeri, Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi, Cilt: 2, s. 59-84, Uluslararası Harput'a Değer Katan Şahsiyetler Sempo-zumu, Elazığ 14-16 Mayıs 2015, 2016, s. 59 – 84.
2. Abdulmecit Okcu, İbn Şenebûz: Hayatı, Kırâat İlmindeki Yeri ve Resmi Hatta Muhalif Okuyuşları, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakül-tesi Dergisi] [İİFD] [EAÜİFD], 2014, sayı: 42, s. 1-30.

3. Abdurrahman Çetin, Ebû Amr ed-Dâni ve Kıraat İlmindeki Yeri, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1991, cilt: III, sayı: 3, s. 13-30.
4. Ahmet Gökdemir, Kıraat Eğitiminde Ali b. Süleyman el-Mansûri Öncesi Mısır Tarikinin Arka Planı: Biyografik Bir İnceleme, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2018, cilt: XVIII, sayı: 1, s. 177-192.
5. Ahmet Gökdemir, Köprülü Ailesinin Kur'an Eğitimi ve Kıraatine Katkıları, Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi (İHYA) = International Journal of Islamic Studies (IJIS), 2018, cilt: IV, sayı: 2, s. 331-355.
6. Ahmet Gündüz, Harranlı Bazı Kurrâlar, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 2017, cilt: IX, sayı: 17, s. 364-387.
7. Ahmet Madazlı, İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1987, sayı: 4, s. 239-254.
8. Ahmet Özdemir-Mehmet Uzun, Kastamonulu Kıraat Âlimi Hafız Ömer Aköz, Kastamonu Üniversitesi II. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu -Kastamonu'nun Manevi Mimarları- 4-6 Mayıs 2014, 2014, s. 209-217.
9. Ali Osman Yüksel, Meşhur Kıraat Âlimi: İbnü'l-Cezerî, Hz. Nûh'tan Günümüze Cizre Sempozyumu [Cizre, 1998], 1999, s. 111-124.
10. Alican Dağdeviren, Ebu Hayyân el-Endelûsi ve Kıraat İlmindeki Yeri, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006, sayı: 14, s. 25-47.
11. Celal Sürgeç, Harput'ta İlm-i Kıraat Ve Harput Kurrası, Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi, Uluslararası Harput'a Değer Katan Şahsiyetler Sempozyumu, Elazığ 14-16 Mayıs 2015, 2016, Cilt: 1, s. 39- 49.
12. Durmuş Arslan, Abdülhamid Rüştü (Görücü) Efendi ve İcazetnameleri, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 15 , Sayı 1 , Oca 2011 , s. 403 - 426.
13. Emin Aşıkkutlu, Mehmet Rüştü Aşıkkutlu: Hayatı, Şahsi ve İlmi Kişiliği, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 127-145.

14. Emin Aşıkcutlu, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Dini Hayatın İntikalinde Ârif Bir Âlim Oflu Mehmet Rüştü Âşıkcutlu Efendi, I. Uluslararası Geçmişten Günümüze Trabzon'da Dini Hayat Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 2016, cilt: I, s. 183-220.
15. Eyüp Öztürk, Cumhuriyet Dönemi Giresun'unda Bir Kur'an Eri: Hafız Emin Başer Hoca, Geçmişten Günümüze Giresun'da Dinî ve Kültürel Hayat Sempozyumu -I (25-27 Ekim 2013), 2013, s. 553-563.
16. Fatih Çollak, Reisül Kurra Hendekli Hafız Abdurrahman Gürses Hocaefendi'nin Hayatı (1909-1999), Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkcutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 11-45.
17. Gökhan Atmaca, Abdullah b. Mesud'un Hayatında Kur'an'ın Yeri, Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 2015, cilt: X, sayı: 6, s. 247-266.
18. H. Fikri Aksoy, Âsım Kırâeti ve Hafs Rivâyeti, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1971, cilt: X, sayı: 104-105, s. 63-64.
19. Hatice Şahin Aynur, Hafız İlhan Tok Hocaefendi, Hayatı ve Kur'an Eğitim Metodolojisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, sayı: 39, s. 83-120.
20. Hayrettin Öztürk, Ali Haydar Özak, Hayatı ve Kur'an Eğitim Metodu, Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 4 , Sayı 2 , Oca 2017 , s. 135 – 159.
21. İbrahim Dağılma, Medrese Tedrisinde ve Kur'an Eğitiminde Gönüllü Bir Hadim Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri, Medrese ve İlahiyat Kavşağında İslâmî İlimler (Uluslararası Sempozyum): 29 Haziran-1 Temmuz 2012 = Islamic Sciences at the Crossroad of Madrasah and Theology (International Symposium): 29 June – 1 July 2012, 2013, cilt: I, s. 399-420.
22. M. Kemal Atik, Übey b. Ka'b ve Kur'an İlmindeki Yeri, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1987, sayı: 4, s. 149-178.
23. M. Said Ramazan el- Bûtî, Kıraatler Kıraat İmamları, çeviren: M. Ali Sarı, Diyanet İlmi Dergi, 1977, cilt: XVI, sayı: 1, s. 32-37.

24. Mehmet Ali Sarı, Ebû Bekr Âsım b. Behdele Ebi'n-Necûd (ö. 127 h./745), Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1971, cilt: X, sayı: 112-113, s. 371-373.
25. Mehmet Dağ, Alvarlı Efe'nin Kur'ân Okuma ve Okutmayı Teşviki -Dini Referansları ve Toplumsal Boyutu-, Uluslararası Hâce Muhammed Lutfî (Alvarlı Efe) Sempozyumu (25-26 Nisan 2013, Erzurum) Bildiriler, 2013, cilt: I, s. 517-528.
26. Mehmet Günaydın, Halk Nezdinde Mehmet Rüştü Aşıkkutlu, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 146-164.
27. Mehmet Günaydın, Kıraat Alimi Mehmet Rüşdü Aşıkkutlu'nun (1901-1980) Din Eğitimi ve Öğretimine Katkıları, Dinî Araştırmalar, 2000, cilt: II, sayı: 6, s. 179-198.
28. Mehmet Günaydın, Of Medreselerinin Fonksiyonelliği ve Kanaat Önderi Olarak Reîsü'l-Kurrâ Mehmet Rüştü Aşıkkutlu (1901-1980), Medrese ve İlahiyat Kavşağında İslâmî İlimler (Uluslararası Sempozyum): 29 Haziran-1 Temmuz 2012 = Islamic Sciences at the Crossroad of Madrasah and Theology (International Symposium): 29 June – 1 July 2012, 2013, cilt: I, s. 245-266.
29. Mehmet Günaydın, Reisu'l- Kurrâ Mehmet Rüştü Aşıkkutlu'nun Kur'an Öğretimine Katkıları ve Dini Görüşleri, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: 6, sayı: 11, s. 121-154.
30. Mehmet Soysaldı, Yaşayan Bir Kur'an Hadimi Hafız Abdullah Nazırlı, Geçmişten Geleceğe Harput Sempozyumu (Elazığ23-25 Mayıs 2013) Bildiriler, 2013, cilt: I, s. 393-402.
31. Rahim Tuğral, Büyük kırâat otoritesi ve ilk kırâat-i seb'a yazarı Ebû Bekr b. Mücâhit (245-324/859-935), Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1987, cilt: XXIII, sayı: 1, s. 3-11.
32. Recep Akakuş, Gönenli Hoca ve Eyüp Camii Şeyh'ul-Kurrâlığı, Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla VI. Eyüpsultan Sempozyumu: Tebliğler (10-12 Mayıs 2002), 2003, s. 348-355.
33. Recep Akakuş, İlm-i Kıraat Otoritelerinden: İmam Cezeri ve Torunu Kasım Paşa, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1990, cilt: XXVI, sayı: 4, s. 3-31.

34. Sıtkı Gülle, Mûsa Kâzım Efendi'nin Kıraat Yönü, Erzurumlu Şeyhulislam Mûsâ Kâzım Efendi Sempozyumu (22-24 Kasım 2013 Erzurum) -Tebliğ ve Müzakereler-, 2014, s. 383-393.
35. Tuncay Karateke, Bir Kur'an Öğretmeni: Hafız Abdullah Nazırlı (Hayatı, Eserli ve Kur'an Öğretim Yöntemi), Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, sayı: 4, s. 57-80.
36. Yusuf Alemdar, Son Dönem Büyük Kıraat Âlimlerinden Mehmet Rüştü Âşikkutlu Hoca (1901-1980) ile İlgili Birkaç Hatıra = A Few Memories About Mehmet Rustu Asikkutlu Khodja/Teacher (1901-1980), One of the Great Scholars of the Last Period in the Field of the Qiraah (Recitation of the Holy Qur'an), Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of Theology Faculty of Bülent Ecevit Universty, 2016, cilt: III, sayı: 2, s. 405-410.
37. Ziya Şen, Hz. Ali'nin Kur'an'a Yaptığı Hizmetler, Hazret-i Ali -Sempozyum Bildirileri-, 24-25 Ekim 2007, 2009, s. 519-532.

2. Hucetü'l-Kıraat

2.1. Kitaplar

1. Mehmet Dağ, Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım, İSAM Yayınları, 2011.

2.2. Doktora Tezleri

1. Aydın Kudat, Kıraatları hüccetlendirmede dilbilim olgusu, 2016.
2. Mehmet Dağ, Tarihsel perspektif ve problematik sorgulaması bağlamında kıraat ilminde ihticâc olgusu, 2005.
3. Remzi Ateşyürek, Kisai'nin kıraatı ve kıratının hüccetleri, 1999.

2.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdülmecit Okçu, İbn Amir'in kıraatı ve kıraatının hüccetleri, 1995.
2. Necdet Çağıl, Basra imamlarının kıraatları ve hüccetleri, 1995.
3. İhsan İlhan, İmam Hamza'nın kıraatı ve kıraatının hüccetleri, 1997.
4. Cafer Yıldız, İbn. Haleveyh'in ei-Hücce Fi'l-Kırââti's-Seb'a isimli eseri bağlamında yedi kıraatte hüccet olgusu, 2016.
5. Mustafa Bilican, Kıraatlerin Tercihinde Temim Lehçesi'nin Yeri, 2017.

6. Faruk Uslu, Kırâatlerde huccet kavramı ve bazı huccet kitaplarıyla ilgili değerlendirmeler, 2018.

2.4. Makale ve Tebliğler

1. Mehmet Ünal, Bir Kırâat Terimi Olarak "Hüccet" in Kavramsal Alanı ve Tarihsel Gelişimi, İslâmî Araştırmalar, 2004, cilt: XVII, sayı: 1, s. 69-83.

3. İlm-i Kırâat ve Ferş-i Huruf

3.1. Kitaplar

1. Ahmed Aliyy'ül-İmam, Tarih ve Dilbilimi Kaynakları Işığında Kur'an'ın 10 Kırâati, İnkılab Yayınları, 2010.
2. Hasan Tahsin Feyizli, Kırâat-i Aşere, DİB Yayınları, 2018.
3. Mehmet Emin Maşalı, Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kırâat İlmi, OTTO Yayınları, 2016.
4. Mustafa Altundağ, Sahih kırâatlerin kaynağı, Ensar Neşriyat, 2007.
5. Mustafa Yıldırım, Kırâat ilmine giriş, Tibyan Yayıncılık, 2013.
6. Siraceddin Öztoprak, Kur'an Kırâati, Beyan Yayınları, 2005.

3.2. Doktora Tezleri

1. Ali Rıza Işın, İmam Nafi ve kırâati, 1991.
2. Mehmet Ali Sarı, Ebû Ömer ed-Dûri ve Kırâatü'n-Nebi, 1993.

3.3. Y. Lisans Tezleri

1. Adem Demir, İbn Amir kırâati ve Asım kırâatiyle mukayesesi, 2013.
2. Adem Özgören, Nebe-Nas sûreleri arasında asım ile diğer kırâat imamlarının okuyuş farklılıkları, 2013.
3. Ahmet Kütükoğlu, Kunbül'ün hayatı ve rivayet özellikleri, 2012.
4. Bekir Çetintaş, Kırâat-ı Seb'a usûl ve kâideleri, 2018.
5. Cafer Yerlikaya, Halef el-Bezzâr ve kırâati, 2014.
6. Cemal Şanlıbayrak, Âsım ve diğer kırâat imamlarının Fatıha suresi ile Bakara suresinin 1-141. ayetleri arasındaki okuyuş farklılıkları, 2018.
7. Emin Yılmaz, Nebe ve Nas Sureleri arasındaki kırâat farklılıkları, 2017.

8. Fatih Cankurt, Sûsî ile Hafs rivâyetlerinin mukayesesi, 2015.
9. FatihÇollak, Asım Kırâati'nin Hafs rivayetinde muhtelif vecihler ve hüccetleri, 1985.
10. Hasan Karataş, İbn Kesir Kırati'nin özellikleri, 1996.
11. İbrahim Uludaş-İmâm-ı Ya'kûb ve rivâyeti, 2008.
12. Kadir Hastaoğlu, Meşhur kıraatlerden 'Ebu Ca'fer Kırâati', 1997.
13. Lokman Şan, Tevbe sûresinin kırâatlar açısından incelenmesi,2016.
14. Mehmet Adıgüzel, İmam Nafi ve Kırâati'nin özellikleri, 1993.
15. Mehmet Emin Maşalı, Verş ve rivayeti, 1996.
16. Mehmet Tüfekçioğlu, Kalun ve rivayeti, 1997.
17. Mustafa Acar, Furkan suresinin kıraatler açısından incelenmesi, 2018.
18. Mustafa İzci, El-Maide suresinin kıraat açısından incelenmesi, 1996.
19. Mustafa Turgut, Bezzî'nin hayatı ve rivayet özellikleri, 2015.
20. Osman Egin, Ebu Amr ve kıraatı, 1996.
21. Rifat Ablay, Meryem suresinin kırâatlar yönünden incelenmesi, 2015.
22. Sedat Kaya, İmam Asım ravilerinden Ebu Bekir Şu-be ile Hafs B. Süleyman arasındaki ihtilafli okuyuşların mukayesesi, 2017.
23. Selim Mentşeli, Kur'an elfâzında takrîb usûlü (Aşere-i kübrâ), 2018.
24. Servet Kılıç, Nisa sûresinin kırâatler yönünden incelenmesi, 2012.
25. Şuayip Karataş, Kırâat imamlarından Ya'kûb'un kırâatı, kırâatının özellikleri ve delilleri, 2013.
26. Yaşar Akaslan, Nisâ sûresinin kırâat-i aşere açısından tahlihi,2013.
27. Yusuf Kurt, Yâsîn, Mülk ve Nebe' sûrelerinde İmam Âsım ve diğer kırâat imamlarının okuyuş farklılıkları, 2017.
28. Ziya Şen, İbn-i Kesir ve kıraatı, 2000.

3.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdurrahman Çetin, Kur'an Kırâatları Üzerine, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 57-61.
2. Ahmet Çelik, Yedi Kırâat, Electronic Journal of Social Sciences, Cilt 3 , Sayı 8 , Ocak 2004.
3. Ahmet Kütükoğlu, Kastallânî'nin Mütevâtir Kırâatlere Yönelik Eleştirilere Yaklaşımı = The Approach of Qastallânî to the Criticism of Mutawâtır Qira'âts (Recitaions), Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, cilt: XXIII, sayı: 39, s. 171-210.
4. Fatih Tok, Ebû Hanîfe'nin Kur'an Kırâatlerine Yaklaşımı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: IV, sayı: 6, s. 123-144.
5. Fehd b. Abdurrahman er-Rûmî, Kırâatler ve Kurrâ, çeviren Ali Öge, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2010, cilt: X, sayı: 2, s. 217-234.
6. Halis Albayrak, Kırâat Sorunu, Dinî Araştırmalar, 2001, cilt: IV, sayı: 11, s. 19-34.Âşur, Tahir b., Kırâatlar Hakkında Bir Değerlendirme, çeviren: Necdet Çağıl, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, sayı: 16, s. 259-299.
7. İhsan Kahveci, Kevseri'nin Mütevâtir Kırâatler-Kur'an İlişkisi Bağlamında Son Arz, Yedi Harf ve Kur'an'ın Cem'i Meselelerine Yaklaşımı ve Bu Yaklaşımın Analizi, Uluslararası Düzceli M. Zahid Kevseri Sempozyumu Bildirileri 24-25 Kasım 2007 Düzce = International Symposium on M. Zahid Kevseri, 2007?, s. 245-265.
8. M. Said Şimşek, Kırâatların Kaynağı Problemi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kırâat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 17-30.
9. Mehmet Dağ, İbn Mücahid'in Kırâat Ekollerini Yedi ile Sınırlaması: Eleştirel Bir Yaklaşım, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2006, cilt: X, sayı: 27, s. 81-104.
10. Mehmet Dağ, Mu'tezile Mezhebine Ehl-i Sünnet'in İsnâdı: 'Kırâatlar, Tevkîfi Değil; İctihâdîdir' -Zemahşeri Özelinde Bir İddianın Değerlendirilmesi-, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2003, cilt: III, sayı: 3, Mu'tezile Özel Sayısı, s. 219-258.

11. Mehmet Emin Maşalı, Makdisi'nin Ahsenü't-Tekâsim'indeki Bilgiler Işığında Kur'an Kıraatlarına İlişkin Tespitler, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006, cilt: XV, sayı: 2, s. 183-196.
12. Nesrişah Saylan, Hz. Âişe'ye Nisbet Edilen Kıraatlerin İncelenmesi, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXII, sayı: 2, s. 135-151.
13. Rahim Tuğral, Yedi Kırâat, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1987, sayı: 4 [Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı'na Armağan], s. 241-264.
14. Yaşar Akaslan, Fâtiha Sûresi'nin Kırâat İhtilâfları Bağlamında Değerlendirilmesi = Evaluation of Chapter Fatiha in Terms of the Dispute Recitation, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, sayı: 44, s. 109-141.
15. Yaşar Akaslan, Kırâat-i Aşere'de Ferş Yönünden Farklılıklar, İslâm Bilimleri Araştırmaları Dergisi = Journal of Islamic Sciences Researches, 2017, sayı: 4, s. 6-31.

4. Kıraat Bibliyografyası

4.1. Makale ve Tebliğler

1. Abdurrahman Çetin, Kıraat ve Tecvid İlimleri Bibliyografyası, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1987, cilt: II, sayı: 2, s. 309-318.
2. Ahmet Nedim Serinsu, Suudi Arabistan Üniversiteleri (1969-1989, kısmî eklerler) ve Kahire Üniversitesi Dâru'l-Ulûm Fakültesi'nde (1950-1993) Kur'ân-ı Kerim, Tefsir Usûlü, Tefsir Tarihi ve Tefsir Alanlarında Yapılmış Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Bibliyografyası, İslâmî Araştırmalar, 1996, cilt: IX, sayı: 1-2-3-4, s. 245-264.
3. M. Kemal Atik, Tefsir ve Kırâat İlmine Dair Yazma Eserler Bibliyografyası, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1983, sayı: 1, s. 313-350.
4. Muhammed Abay -Murat Sülün, Kıraat Bibliyografyası, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 477-540.
5. Suat Mertoğlu, Kur'an ve Kur'an İlimlerine Dair Almanca Doktora Tezleri, İslâmî Araştırmalar, 1996, cilt: IX, sayı: 1-2-3-4, s. 265-268.

5. Kırâat İstılahları

5.1. Kitaplar

1. Nihat Temel, Kırâat ve Tecvid İstılahları, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 4. Baskı, 2018.

5.2. Doktora Tezleri

1. Nazife Vildan Gülođlu, Kur'ân-ı Kerim'de tilâvet, 2015.

5.3. Y. Lisans Tezleri

1. Latifshah Madatov, Kur'ân'da kırâat, tilâvet ve tertil kavramları, 2015.
2. Nihat Temel, Kırâat ve tecvid ıstılahları, 1985.
3. Yusuf Ziya Kurtuluş, Kur'an'da Kırâat Tilâvet ve Tertil kavramları, 2014.

5.4. Makale ve Tebliğler

1. Mehmet Dağ, Kırâat İlminde Şâzz Kavramı -Kavramın Anlamsal Dönüşümü ve Gerçek Anlamının Tespitine Dair-, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2007, cilt: VII, sayı: 2, s. 57-110.
2. Mehmet Dağ, Kırâat Terimlerindeki Anlam Kırılmaları -Şâz Kavramı Örneği-, Tarihten Günümüze Kırâat İlmi: Uluslararası Kırâat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 85-112.
3. Mustafa Hocaoğlu, Okuma ve Anlama Üzerine: Kur'an Tilavetiyle İlgili Bazı Kavram ve Rivayetlerin Değerlendirilmesi, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2012, cilt: XII, sayı: 2, s. 207-235.
4. Nimet Yılmaz, Kur'ân-ı Kerim Terimleri, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 110-113.
5. Norman Calder, Kurrâ' (Terimi) ve Arapça Sözlük Geleneği, çeviren: Yusuf Alemdar, Nüsha: Şarkiyat Araştırmaları Dergisi, 2005, cilt: V, sayı: 19, s. 91-102.
6. Seyyid Ahmed Abdolvâhid, Kur'ân-ı Kerimde Okuma (Kırâat) Lafızları, çeviren: Ali Akpınar, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1998, sayı: 2, s. 199-235.
7. Yaşar Akaslan, Kırâat İlmi Sistematiđinde Usûl Kavramları, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 0, Sayı 43, Oca 2017, s. 217 - 251.
8. Yaşar Akaslan, Kırâat İlmi Sistematiđinde Usûl Kavramları, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, sayı: 43, s. 217-251.

9. Yavuz Fırat, Kıraat Tertil ve Tilâvet Kavramlarının Anlamsal Araştırma ve Karşılaştırması, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi = Erciyes University Journal of the Institute of Social Sciences, 2002, sayı: 13, s. 257-273.

6. Kıraat Müellif ve Eserleri

6.1. Kitaplar

1. Ebu Muhammed b. Hammus b. Muhammed Mekki b. Ebu Talib (437/1845); çev. Fatih Çollak, Kitabü'l-ibane 'an meani'l-kıraat, Üsküdar Yayınevi, 2003.

6.2. Doktora Tezleri

1. Abdurrahman Çetin, Ebû'l-Amr ed-Dâni hayatı ve eserleri ve Câmî'u'l-beyân, 1980.
2. Ali Osman Yüksel, Kıraat ilminde İbnü'l-Cezerî (hayatı-eserleri) ve Tayyibetü'n-neşr, 1982.
3. Emin Işık, Ebû Bekr İbnü'l-Enbâri hayatı ve eserleri ile İza-hi'l-vakf ve'l-ibtidâ adlı eserinin edisyon kritiği, 1973.
4. Fatih Çollak, Kıraat ilminde İmam Şatıbi ve eş-Şatıbiyye, 1991.
5. M. Kemal Atik, Camî'u'l-Beyan fi'l-kıraati's-seb'il-meşhûra ve kıraat ilmi yönünden tahlili, 1982.
6. Mustafa Atilla Akdemir, Hamid b. Abdülfettah el-Paluvî, hayatı, ilmi şahsiyeti, eserleri ve Zübdetü'l-İrfan adlı eserinin metodolojik tanıtımı ve tahkiki, 1999.
7. Mustafa Öztürk, Muhammed b. el-Cezerî ve et-Temhid fi İlmi't-Tecvid, 1981.
8. Ömer Özbek, Sıbtu'l-Hayyât'ın el-İhtiyâr fi Kıraâti'l-'Aşr adlı eserinin kıraat ilmindeki yeri, 2015.
9. Tayyar Altıkulaç, Ebû Şâme el-Makdisî ve el-Mürşidü'l-Veciz, 1968.
10. Yaşar Akaslan, Tayyibetü'n-Neşr şerhlerine dair bir inceleme (Mûsâ Cârullah örneği), 2017.

6.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdulhalim Başal, İsmail B. Halef Es-Sarakustî'nin hayatı, eserleri ve kıraat ilmindeki yeri, 2014.
2. Ahmet Okur, Hamdullah bin Hayreddin Efendi'nin 'Fuyûzu'l-İtkân fi Vücûhi'l-Kur'ân' adlı eserinin tahkiki ve kıraat ilmi açısından değerlendirilmesi, 2017.

3. Alaadin Saleh, Tuhfetu'l-Enâm fi'l-Vakfi ale'l-Hemzi li Hamzate ve Hişâm' adlı eserin tanıtım ve tahkiki, 2016.
4. Emine Özbek Aktaş, Hüseyin Amâsî hayatı ve Dürr-i Meknûn isimli manzûm tecvidi, 2016.
5. Hasan Karğı, H. 750-900 (M. 1349-1495) tarihleri arasında yazılmış bazı kıraat kaynakları müellifleri ve içerik özetleri, 2015.
6. Mahmud Şevket Öztürk, Mekki b. Ebî Tâlib ve el-İbâne an Meâni'l-Kırâât adlı eseri, 2011.
7. Muhamat İdrissa, Ebu Hayyan El-Edülüsü'nin En-Nukat El Hisan ala Maani'l Kuran adlı eserinin edisyon kritiği, 2009.
8. Muhammed İsa Yüksek, İstanbul Süleymaniye Kütüphanesindeki Arapça ve Osmanlıca kırâat yazmaları, 2009.
9. Murad Sadıkov, Hâşim b. Muhammed el-Mağribî'nin (Ö. 1179 H.) 'Hısnu'l-Kârî fi İhtilâfi'l-Mekârîi' adlı eserinin edisyon kritiği, 2012.
10. Tuğba Savran, Mehmet Ali Sarı: Hayatı, eserleri ve dini musiki-deki yeri, 2016.

6.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdurrahman Çetin, Ebû Amr ed-Dânî ve Eserleri, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1991, cilt: III, sayı: 3, s. 31-40.
2. Adnan Memduhoğlu, Molla Mahmud Zokaydî ve "Er-Risaletu Fi'd-Dâd Ve't-Tâ, Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 2, Oca 2015, s. 127-165.
3. Ahmet Kütükoğlu, Kastallânî'nin "Letâifü'l-İşârât li Fünûni'l-Kırâât" Adlı Eserinin Kırâât İlmindeki Yeri, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXII, sayı: 37, s. 31-56.
4. Ali İpek-Güller Nuhoğlu, Eski Harflerle Basılmış Türkçe Tecvid, Usul-i Fıkıh ve Kıraat Eserleri, Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: II, sayı: 4, s. 147-157.
5. Ali Öge, Amasyalı Âlim Yusuf Efendizâde'nin Kıraat İlmine Dair Eserlerinin İncelenmesi, Uluslararası Amasya Âlimleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 21-23 Nisan 2017, Amasya = International Amasya Scholars' Symposium, 2017, cilt: I, s. 187-194.
6. Ali Öge, Ebu'l-Alâ el-Hemedânî ve "Kıra'ātu Ebi Hanîfeti'n-Nûman" İsimli Risâlesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2013, sayı: 36, s. 7-30.

7. Ali Öge, Er-Ri'âye li-Tecvidi'l-Kırâ'e ve Tahkiki Lafzi't-Tilâve, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 32, s. 277-286.
8. Burhan Sümertaş, Hubeyş et-Tiflisî ve Kırâat Hatalarına Dair Eseri: Kitâbü't-Telhis, Akademik-Us, Cilt 2, Sayı 1, Oca 2018, s. 105 – 124.
9. Durmuş Sert, Alemüddin Ebu'l-Hasen es-Schâvî: Hayatı, Kırâat İlmindeki Yeri ve Eserleri (d. 558/1163- v. 643/1245), Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1994, sayı: 5, s. 219-230.
10. Durmuş Sert, Şâtıbî'nin Hayatı, Kırâat İlmindeki Yeri ve Eserleri (d. 538/1144- v. 590/1194), Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1985, sayı: 1, s. 85-98.
11. Ebu Abdillah Muhammed b. Ahmed b. Osman ez-Zehabi (tahkik eden: Dr. Tayyar Altıkulaç, Ma'rifetü'l-kurrai'l-kibar 'ale't-tabakati ve'l-a'sar, Türkiye Diyanet Vakfı İSAM Yayınları, I-IV, İstanbul 1995], tanıtın: Abdülhamit Birışık, İslâm Araştırmaları Dergisi, 1997, sayı: 1, s. 213-216.
12. F. Asiye Şenat Kazancı, Endülüslü Kırâat Âlimi Dâni ve "Tey-sîr"i, Türk-İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, 2010, sayı: 10, s. 175-186.
13. Kerim Özmen-Lokman Bedir, Abdülbâsit b. Halil b. Şâhin el-Malatî ve "ez-Zehru'l-Maktûf fi Mehârici'l-Hurûf" İsimli Tecvid Risalesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 3 , Sayı 6 , Oca 2017 , s. 289 – 308.
14. M. Edip Çağmar, "Molla Halil el-İs'irdî'nin "Risâletun fi İlmi't-Tecvid" Adlı Eseri, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 2009, cilt: I, sayı: 2, s. 153-161.
15. Mehmet Adıgüzel, Kırâat İlminde Tarık-Senet Boyutu ve Konu İle İlgili Te'lif Edilen Eserler, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, sayı: 16, s. 233-257.
16. Mehmet Güler, Şeyh Sinân Efendi'nin Manzum Tecvid Tercümesi = Sheikh Sinan Efendi's Verse Translation of Tajwid, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi = The Journal of International Social Research, 2017, cilt: X, sayı: 52, s. 145-171.
17. Necattin Hanay, "Kırâat-ı Aşere"nin İmam, Râvî ve Tarîklerine Dair Manzum Bir Eser İncelemesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2012, sayı: 1, s. 261-287.

18. Necattin Hanay, Ebü'l-Fazl el-Huzâi ve "İhtiyârâtü min Kırâati Ebî Hanife" Risalesi, Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, 2016, cilt: III, sayı: 5, s. 101-127.
19. Nihat Temel, Kırâat ve Tecvid İlmine Ait Eserlerin Sistematiği, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kırâat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 247-281
20. Oğuz Yılmaz, Türk İslam Edebiyatı'nda Manzûm Tecvîdler, IV. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı -III (Edebiyat-Tarih) 14-17 Mayıs 2015, Kütahya, 2015, s. 81-100
21. Ömer Dumlu, İzmirli'nin "Tarih-i Kur'an"ı Üzerine Bir Değerlendirme, İzmirli İsmail Hakkı (sempzoyum: 24-25 Kasım 1995), 1996, s. 47-63.
22. Ömer Özbek, Kırâat İlmi Perspektifi ile Sıbtu'l-Hayyât ve el-Mübhic Adlı Eseri, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Erciyes University Journal of Faculty of Theology, 2014/1, sayı: 18, s. 33-59.
23. Recep Koyuncu, et-Tahtid fi'l-İtkâni ve't-Tecvid, Ebû Amr b. Osman b. Said ed-Dânî (v. 444/1053), Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 43, Sayı 43, Oca 2017, s. 87 – 102.
24. Recep Koyuncu, Kur'an Eğitiminde Manzûm Tecvid Gelenegi: Cemzûri ve Tuhfetü'l-Etfâl Adlı Manzûm Eseri = Poetical Tajwid in the Education of the Qur'an: Jamzuri and His Work Tuhfat al-Atfâl, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXI, sayı: 3, s. 1497-1533.
25. Sakin Taş, Subhi Es-Sâlih'in "Mebâhis Fi 'Ulûmi'l-Kur'an Açısından Değeri, V. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı, 12-15 Mayıs 2016, Isparta, 2016, cilt: II, s. 273-292.
26. Sefer Hasanov, Şumnulu Yusuf Efendi ve İm'ân fi Cem'i'l-Kur'an Adlı Risâlesi, Osmanlı İlim, Düşünce ve Sanat Dünyasında Balkanlar Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı 07-09 Mayıs 2014, 2014, s. 125-131.
27. Selahattin Öz, İbnü'l-Cezerî'nin Mukaddime'sinin Mehmet Emin Tokâdi'ye ait Manzum Tercümesi ve Değerlendirilmesi, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 14, Sayı 27, Oca 2015 , s. 147 – 181.
28. Yaşar Akaslan, Bir İlm-i Kırâat Klasiği: Tayyibetü'n-Neşr fi'l-Kırâati'l-'Aşr, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2017, cilt: XVII, sayı: 3, s. 277-310.

29. Yaşar Akaslan, Mekki b. Ebî Tâlib (ö. 437/1045) “el-İbâne ‘an me‘âni'l-kırâât”, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 17, Sayı 33, Oca 2018, s. 364 – 369.
30. Yaşar Kurt, Ca'berî ve el-Vâdiha fi Tecvîdi'l-Fâtîha Adlı Eseri, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2012, cilt: XII, sayı: 2, s. 153-194.

7. Kıraat Tedrisatı ve Reisü'l-Kurrâlık

7.1. Kitaplar

1. Mustafa Atilla Akdemir, Kıraat İlmi Eğitim ve Öğretim Metotları, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2015.
2. Necati Tetik, Kıraat İlminin Talimi Başlangıçtan 19. Hicri Asra Kadar, İşaret Yayınları, 1990.
3. Recep Akakuş, Tarihsel boyutuyla Kur'an-ı Kerim öğretimi ve Reisü'l-kurrâlık, Kayıhan Yayınları, 2008.
4. Recep Koyuncu, Kıraat İlmi, Takrib Usulü, Haciveyiszade İlim ve Kültür Vakfı Yayınları, 2018.

7.2. Makale ve Tebliğler

1. Durmuş Arslan, Kıraat İlminde İcâzetnâme Geleneği ve Bir İcâzetnâme Örneği, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, cilt: VII, sayı: 2, s. 291-317.
2. Fatih Çollak, “Reisü'l-Kurrâ”lık Müessesesi ve Esâmî-i Kurrâ Defteri, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 179-240.
3. Fatih Çollak, Kıraat Riyaset Makamı ve İcazet Cemiyetlerinde İcra Olunan Usul-ü Kadime, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 197-208.
4. İsmail Karaçam, Kıraatların İntikali, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 287-312.
5. Mustafa Atilla Akdemir, Kıraat Eğitim ve Öğretiminde Uygulanan Metotlar, Tarihten Günümüze Kıraat İlmi: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 605-617.

6. Mustafa Atilla Akdemir, Kırâat Eğitiminde Tarikler, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kırâati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşikkutlu Anısına II. Kur'an ve Kırâati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 165-177.
7. Necati Tetik, Kırâat Eğitiminin Dünü, Bugünü, Yarını ve Kırâat Eğitiminde Meslekler, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kırâat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 147-167.
8. Necati Tetik, Kırâat Tedrisinde Rumuzât, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1993, sayı: 11, s. 425-431.
9. Necati Tetik, Kur'an tilâvetinin veya kırâat ilminin öğretilmesi usulleri, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 9, Oca 1990, s. 238-244.
10. Necati Tetik, Kur'an Tilâvetinin veya Kırâat İlminin Öğretilmesi Usulleri, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1990, sayı: 9, s. 238-244.
11. Necati Tetik, Türkiye'de Başlangıcından Günümüze Kadar Kırâat İlminin Öğretiminde Takip Edilen Usul ve Esaslar, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kırâati Sempozyumu; 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşikkutlu Anısına II. Kur'an ve Kırâati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 72-88.
12. Recep Akakuş, Kırâat İlminde İcazet Geleneği, Reisü'l-Kurra Makamının Kurumsallaşması ve İşlevi, Tarihten Günümüze Kırâat İlmi: Uluslararası Kırâat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 501-543.
13. Ulvi Ata, Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmetiçi Eğitim Kurslarında Kırâat Eğitimi, Tarihten Günümüze Kırâat İlmi: Uluslararası Kırâat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 479-497.
14. Yavuz Fırat, Kırâat İlmi ve Tarikler, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 13, s. 37-55.
15. Yusuf Alemdar, Reisü'l-Kurralık Makamı ve Son Reisü'l-Kurra Ahmed Efendi, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 24, s. 25-40.

8. Kıraat-Arap Dili İlişkisi

8.1.Kitaplar

1. Ali Temel, Dilbilimsel tefsirlerde kıraatlere yaklaşım, Ankara Okulu Yayınları, 2017.
2. Avnullah Enes Ateş, Bakara Suresindeki Kıraat Farklılıkların Dilbilimsel Analizi (Mütevatir ve Meşhur Kıraatler), Gece Kitaplığı, 2016.
3. Erdoğan Baş, Ahfeş ve Kıraatler,Rağbet Yayınları, 2013.
4. Necdet Çağıl, Kıraat olgusu çerçevesinde Kur'ân'ın belagat ve fonetik yapısı, İlahiyat Yayınları, 2005.
5. Yonis İnanç, Teşekkül Sürecinde Nahiv-Kıraat İlişkisi, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2016.

8.2.Doktora Tezleri

1. Abdülkerim Seber, Kur'ân-ı Kerîm ve kırâatlerinde i'râb müşkil-leri, 2012.
2. Ayşe Meydanoglu, İbn Hişam el-Ensâri'nin dilsel istişadlarında kırâatlerin yeri, 2018.
3. Necdet Çağıl, Kur'an belagati ve fonetiği yönünden kıraatler, 2002.
4. Yonis İnanç, Teşekkül sürecinde nahiv-kıraat ilişkisi, 2015.

8.3. Y. Lisans Tezleri

1. Avnullah Enes Ateş, Bakara süresindeki kıraat farklılıklarının dil bilimsel analizi: Mutevatir ve meşhur kıraatler, 2011.
2. Hawre Salam Salih Salih, Ebu't-tib İbn Ğalbün'un 'El-İrşâd' adlı eserindeki tercihleri(Dilsel bir çalışma), 2017.
3. Mensure Sönmez, Kisâi'nin kıraatının dilbilimsel analizi,2018.
4. Saliha Aldemir, Ferra' nın kıraatlere yaklaşımı,2003.
5. Sami Çakmakpunar, Ferrâ'da kıraatlerin gramatik boyutu: Bakara sûresi bağlamında, 2012.
6. Soner Akdağ, Kur'ân dili'nin fonetik yapısı -kıraat ve dilbilim kaynakları çerçevesinde, 2015.
7. Süleyman Aykut, Ebû Ca'fer en-Nehhasın i'râbü'l-Kur'ân isimli eserinde âl-i İmrân sûresinin kıraât ilmi açısından değerlendirilmesi, 2017.

8.4. Makale ve Tebliğler

1. A. Cüneyt Eren, Kur'ân Metninin Dil Özellikleri, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2014, cilt: XVIII, sayı: 59, s. 133-158.
2. Abdalbaki Muhammed el-BerirYusuf, Kıraatlara Nahvî Bir Bakış: Fâtiha Sûresi Örneği, çeviren Zahir Aslan, Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of the Faculty of Divinity, 2016, cilt: III, sayı: 2, s. 169-193.
3. Abdülmecit Okcu, Kur'an'ın Lafız-Mana ve Kırâat Yönünden İcâzı / Eşsizliği, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler -, 2001, cilt: III, sayı: 2, s. 73-90.
4. Ali Temel, Nehhâs'ın İrâbu'l-Kur'ân'ında "Lahn" Tartışmalarına Konu Olan Kırâatlerin Değerlendirilmesi, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: XV, sayı: 1, s. 77-105.
5. Ayşe Meydanoğlu, Dilbilimcilerin Kır'aat Farklılıklarına Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXII, sayı: 2, s. 177-192.
6. İsmail Durmuş, Arap Dili Lehçeleri Açısından Kırâatlar, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 437-450.
7. İsmail Güler, İbn Hâleveyh'in Gramer Açısından Tartışmalı Kur'ân Kıraatlarına Yaklaşımı, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2000, cilt: IX, sayı: 9, s. 401-408.
8. Mustafa Altundağ, Sahih Kırâatlerin Arap Lehçeleriyle İlişkisi Üzerine, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, sayı: 20, s. 23-48.
9. Necattin Hanay, Zeccâc'ın Kıraat Tasavvuru ve Kendisine Yöneltilen Tenkitler, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Oca 2015, s. 152 – 172.
10. Nesrişah Saylan, Arap Dili İlişkisi Bağlamında Begavî Tefsirinde Kıraat Vecihleri, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: XX, sayı: 2, s. 159-178.
11. Sami Çakmakpunar, Ferrâ'da Kıraatlerin Gramatik Boyutu, Turkish Academic Research Review = Türk Akademik Araştırmalar Dergisi, 2016, cilt: 1, sayı: 1, s. 11-21.
12. Yonis İnanç- Harun Abacı, Zeccâc'ın (ö. 311/923) Kıraatlere Yaklaşımı, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, cilt: XVI, sayı: 30, s. 113-133.

9. Kıraat-Fıkıh İlişkisi

9.1. Y. Lisans Tezleri

1. Mehmet Dağ, Kıraat farklılıklarının İslam Hukukuna ve metodolojisine etkisi, 1998.
2. Yunus Yalçın, Kıraat farklılıklarının fikhî istinbatlara etkisi, 2017.
3. Zeki Yıldırım, Müfessir İlkiya el-Herrasi'nin 'Ahkamu'l-Kur'an' adlı eserine göre kıraat farklarının hukuki ayetlerin tefsirindeki rolü, 1990.

9.2. Makale ve Tebliğler

1. Bayram Demircigil, Hasan-ı Basrî Kıraatinin Fikhî Hükümlerle İlişkisi, Akademik Bakış: Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, 2017, sayı: 63, s. 173-189.
2. Emel Yavuzoğlu Ergin, Mütevatir Kıraat Farklılıklarına Dayanan Fikhî İhtilaflar, Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of the Near East University Faculty of Theology, 2015, cilt: I, sayı: 2, s. 147-161.
3. Hacı Önen, Kıraatların Fikhî Hükümlere Etkisi, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2013, cilt: XV, sayı: 2, s. 1-24.
4. Maşalı Mehmet Emin, Kıraatların İntişarında Fikhî Mezheplerin Rolüne Dair Bir Örnek, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1998, cilt: VII, sayı: 7, s. 467-470.
5. Muharrem Önder, Şâz Kıraatlar ve İslâm Hukuku Açısından Değeri, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2009, sayı: 13, s. 163-194.
6. Yaşar Akaslan, Kıraatlerin Fikhî Hükümlere Etkisine Dair Bir İnceleme: Nisâ Sûresi'nin 43. Âyeti Örneği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, sayı: 38, s. 205-232.

10. Kıraat-Kelam İlişkisi

10.1. Makale ve Tebliğler

1. Hülya Alper, Kıraat-Kelâm İlişkisi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 419-428.
2. Mehmet Adıgüzel, Kıraat Farklılıklarından Kaynaklanan Bazı Kelâmî İhtilaflar, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2007, sayı: 28, s. 165-200.

3. Necdet Çağıl, Secde Sûresi 7. Âyetindeki "Haleqahû" ve Halqahû" Kıraatleri Bağlamında Mutlak İyinin Evrenselliği, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2005, cilt: IX, sayı: 23, s. 25-48.

11. Kıraatlerin Sıhhati

11.1 Doktora Tezleri

1. Osman Bayraktutan, Kıraatlerde tevâtür olgusu, 2015.

11.2. Y. Lisans

1. Muhammed Pilgir, Kıraat ilminde isnad meselesi, 2015.
2. Musa Akpınar, Kıraatların tevâtürü meselesi, 1993.

11.3 Makale ve Tebliğler

1. Ali Osman Yüksel, Mütevatir kıraatlar, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları III, 2002, s. 101-169.
2. Harun ÖğmüŖ, Kur'an'ın Sıhhati Bağlamında Kıraat Farklılıklarının Değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2010/2, sayı: 39, s. 5-26.
3. Mehmet Ünal, Kıraat Kriterleri Bağlamında Kıraatlerin Tevatürü Meselesi ve Şia'nın Buna Bakışı, Milet ve Nihal: İnanç, Kültür, ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi, 2011, cilt: VIII, sayı: 3, s. 77-114.
4. Osman Bayraktutan, Kıraatlerin Tevatürü Bağlamında Tenkid Meselesi = Problem of Criticism in the Context of Rumour of the Readings, İlahiyat Araştırmaları Dergisi = Journal of Divinity Studies, 2014, sayı: 2, s. 41-69.
5. Ömer Özbek, İbnü'l-Cezeri'nin Kıraatlerin Mütevatirliği Meselesine Bakışı, Bilimname, Cilt 2018 , Sayı 36 , Oca 2018 , s. 555 – 586.
6. Sıtkı Gülle, Kıraatlerde Tevatür Olgusu, Tarihten Günümüze Kıraat İlmi: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 71-77.
7. Süleyman Ateş, Kıraatlarda Tevatür Meselesi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 321-331.

12. Kıraat-Mana İlişkisi

12.1. Kitaplar

1. Abdurrahman Çetin, Kıraatların Tefsire Etkisi, Ensar Neşriyat, 2012.

2. Hacı Önen, Kıraat Tarihi ve Kıraat Farklılıklarının Kur'an Tefsirine Etkisi, Rağbet Yayınları, 2017.
3. İsmail Karaçam, Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1996.
4. Mehmet Ünal, Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü, Fecr Yayınevi, 2005.
5. Mustafa Kılıç, Kıraat-Tefsir İlişkisi, Zemahşeri Örneği, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2015.
6. Ömer Başkan, Anlamı Etkileyen Kıraat Farklılıklarının Tevcihi, Rağbet Yayınları, 2016.

12.2. Doktora Tezleri

1. Bayram Demircigil, Hasan-ı Basrî kıraati ve Kur'an tefsirine katkısı, 2016.
2. Mehmet Ünal, Kur'an'ın anlaşılmasında kıraat farklılıklarının rolü, 2002.
3. Murat Akkuş, Kur'ân'ın anlaşılmasında kıraat farklılıklarının rolü: et-Tahrîr ve't-Tenvîr' örneği, 2014.
4. Necattin Hanay, Kur'an tefsirinde kıraat farklılıklarının rolü: Zeccâc ve Taberî örneği, 2015.

12.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdullah Yücel, Mütevatir kıraatlerin tefsir ilmindeki yeri, 1989.
2. Anees Abdullah Mahmood, Kur'ân'daki on kıraat farklılığının âyetlerin anlamlarına etkisi Bakara sûresi örneği, 2017.
3. Arif Öztürk, A'râf sûresi'ndeki kıraatlerin tefsire yansıyan yönleri ve sûre içerisinde yer alan belli başlı dini kavramların tartışmalı izahı, 2018.
4. Murat Okuyar, Kıraatlar açısından Elmalılı ve Çantay meallerinin değerlendirilmesi, 2012.
5. Ramazan Eraslan, Fâtiha ve Bakara sûrelerindeki kıraat farklılıklarının manaya etkisi, 2016.

12.4. Makale ve Tebliğler

1. A. Cüneyt Eren- İbrahim Uludaş, Kıraat Farklılıklarının Fâtiha Sûresinin Yorumlanmasındaki Rolü, Turkish Studies = Türko- loji Araştırmaları: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 2014, cilt: IX, sayı: 2 (1), s. 623-637.

2. Abdurrahman Çetin, Kur'ân'ın Farklı Yorumlanmasında Kıraatların Rolü, Diyanet İlmi Dergi, 2001, cilt: XXXVII, sayı: 4, s. 77-100.
3. Fatih Cankurt, Tefsire Etki Eden Kıraat Farklılıkları Bakımından Yûsuf Sûresi, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 2015, cilt: V, sayı: 10, s. 231-240.
4. Hacı Önen, Kıraat Farklılıklarının Meâllere Yansıması: Hasan Basri Çantay ve Kur'an Yolu Meâlleri Örneği = The Reflection of Differences of Kıraat on Meals: From Example of Hasan Basri Çantay's Meal and Qur'an Yolu, The Journal of Academic Social Science Studies [JASSS], 2017, sayı: 54, s. 153-163.
5. Lokman Bedir, Kıraat Farklılıklarının Yorum Etkisi, İslam ve Yorum: Temel Tartışmalar, İmkânlar ve Sorunlar, 2017, cilt: II, s. 313-328.
6. Murat Akkuş, Kıraatlerin Tefsire Etkisi (İbn Âşûr Örneği), Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: II, sayı: 3, s. 151-176.
7. Necati Tetik, Bazı Kıraat Kavramları Açısından Günümüz Meallerine Kısa Bir Bakış ve Bazı Örnekler, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 0, Sayı 39, Oca 2013, s. 197 – 210.
8. Necati Tetik, Bazı Kıraat Kavramları Açısından Günümüz Meallerine Kısa Bir Bakış ve Bazı Örnekler, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi] [İİFD] [EAÜİFD], 2013, sayı: 39, s. 197-210.
9. Ömer Özbek, Kıraat Farklılıklarının Anlama Etkisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 1, Sayı 39, Ocak 2015, s. 163 – 181.
10. Rahim Tuğral, Farklı Kıraatların Tefsirdeki Yeri, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1992, sayı: 7, s. 269-281.
11. Rahim Tuğral, Günümüz Türkçe Tefsir ve Meallerde Kıraat Farklılıklarının İzleri, Tefsirin Dünü ve Bugünü Sempozyumu (22-23 Ekim 1992), 1992, s. 203-216.
12. Süleyman Derin, Sufi Tefsir Anlayışı ve Kıraat İlişkisi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 337-344.
13. Yakup Yüksel, Kıraat Farklılıklarının Meâllere Yansıtılması Sorunu (İsra ve Kehf Sûreleri Örneği), EKEV Akademi Dergisi-Sosyal Bilimler-, 2016, cilt: XX, sayı: 66, s. 619-640.

13. Kur'an Eğitim-Öğretimi ve Hafızlık

13.1.Kitaplar

1. Hacı Cemal Öğüt, Kurrai Muhammedi-Peygamber Efendimizin hususi hafızları, İstanbul: Hamle Matbaası, 1965.
2. İhsan Toker, Hafızlık; Anlam ve Deneyim, Fecr Yayınevi, 2016.
3. Muhammed el-Umar, Tarih Boyunca Kur'an Öğretimine Verilen Önem, Polen Yayınları, 2011.
4. Mustafa Turan, Bir sevdadır hafız olmak, İstanbul, Kutup Yıldızı Yayınları, 2017.
5. Osman Egin, Hüseyin Öresin, Hafızlık Risalesi-Hafızlık Eğitimi Rehberi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014.
6. Yusuf Alemdar, İstanbul'da Kur'an Okulları, TDV Yayınları, 2007.
7. Zübeyde Meryem Şakar; ed. Zeynep Arslan, Hafızlığın Tarihçesi ve Usulü, İstanbul, Işık Yayınları, 2015.

13.2. Doktora Tezleri

1. Hüseyin Algur, Hafızlık eğitimi alan bireylerin motivasyon ve psiko-sosyal durumlarının din eğitimi açısından değerlendirilmesi,2018.
2. Yusuf Alemdar, Osmanlı'da Daru'l-Kurra müessesesi ve kıraat öğretimi, 2003.

13.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdulsamet Şen, Hz. Peygamber'in Kur'an öğretme metodu, 2014.
2. Ahmet Fatih Çaylı, Kur'an kursu öğreticilerine göre hafızlık öğretimi ve problemleri (Göller bölgesi örneği), 2005.
3. Atula Ramadan, Son yüzyılda Makedonya'da Kur'an-ı Kerim ve kıraat öğretimi, 2017.
4. Ayşe Karakaya, Türkiye'de hıfz eğitimi -Ankara örneği-, 2017.
5. Bilal Ünsal, Günümüz Kur'an kurslarında hafızlık eğitimi ve problemleri (İstanbul örneği),2006.
6. Çoşkun Kahraman, Avrupa'da hafızlık eğitimi ve Kur'an tilaveti yarışmaları (IGMG örneği), 2017.
7. Fatma Zehra Karışman, Kur'an ayetlerinin ezberlenmesinde makamsal okuyuşun etkisi, 2017.

8. İbrahim Tunç, Elifbâ (Kur'an) öğretim tekniklerinin standardizasyonu ve yeni bir Elifbâ önerisi, 2018.
9. Ökkeş Dağ, Hz. Peygamber zamanında kur'an'ın ezberlenmesi ve hafız sahabiler, 2006.
10. Vahap Vahapoğlu, Türk Milli Eğitim Sisteminde Meydana Gelen Değişikliklerin Hafızlık Eğitimine Etkileri, 2016.
11. Vijdan Demirezen, Kur'an kurslarında Kur'an-ı Kerim derslerinde izlenen öğretim yöntemleri (Kayseri örneği), 2017.
12. Yasemin Tunç, Kur'ân Hafızlığı ve Müslümanın Dini Hayatındaki Önemi, 2008.
13. Yunus Biceğez, Kur'an öğretiminde temel ilkeler, yöntem ve teknikler, 2017.
14. Yusuf Alemdar, XV.-XVI. asırlarda İstanbul Daru'l-Kurra'ları, 1996.
15. Yusuf Kalemli, Viyana Hafızlık okulu ve Avrupa için örnekliği, 2016.
16. Zübeyde Şakar, Kur'an'ın cem'inde ve devamında hafızlığın yeri ve rolü, 2014.

13.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdullah Adıgüzel, Abdurrahman Kılıç, Engin Aslanargun, Şeyma Şahin, Burcu Ökmen, Zeynep Boyacı, Hafız İmam-Hatip Ortaokullarındaki Hafızlık Eğitimine İlişkin Öğretici ve Öğrenci Görüşleri, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 17 , Sayı 68 , Oca 2018, Sayfalar 1453 – 1475.
2. Abdullah Benli, İlahiyat Fakültelerinde Yürütülen Kur'an Okuma ve Tecvid Dersleri için Bir Program Önerisi, Bilimname: Düşünce Platformu, 2015/1, sayı: 28, s. 125-165.
3. Abdullah Emin Çimen, Hafızlık Müessesesi ve Türkiye'deki İşlevselliği, Cami Merkezli Din Eğitimi, Yecder II. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu Tebliğleri (09 Nisan 2011- İstanbul), 2012, s. 303-334.
4. Abdullah Emin Çimen, Hafızlık Müessesesi, Ülkemizdeki Hafızlık Çalışmalarıyla İlgili Bazı Değerlendirmeler ve Hafızlığın Sağlamlaştırılmasında Bir Metot Denemesi, Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2007, sayı: 18, s. 91-166.
5. Abdurrahman Çetin, Kur'ân Öğretim Tarihi ve Öğretim Kurumları, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1986, cilt: I, sayı: 1, s. 95-102.

6. Ahmet Albayrak, Kur'an Öğretimine Hedefler Taksonomisinin Uygulanışı, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 613-622.
7. Ahmet Kavas, Afrikalı Müslümanların Vazgeçemediği Eğitim Yuvası: Kur'an Okulu, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 74-76.
8. Bahattin Dartma, Günümüzdeki Hâfızlık ile Asr-ı Saâdetteki Hâfızlığın Karşılaştırılması, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2013, sayı: 29, s. 179-192.
9. Cemil Oruç, Hafızlık Eğitimi: Elazığ-Harpüt Hamdi Başaran Kur'an Kursu Örneği, Diyanet İlmî Dergi, 2009, cilt: XLV, sayı: 3, s. 41-60.
10. Çakır, Mesut- Yavuz Horoz, Hafızlığı Teşvik Eden Hadisler Üzerine Genel Bir Değerlendirme, Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, cilt: V, sayı: 9, s. 118-140.
11. Davut Kaya, Kur'an-ı Kerim Öğretim Yöntemlerinin (Hafızlıkta ve Yüzünden Okumada) Geliştirilmesi, Etkili Din Öğretimi, 2010, s. 519-530.
12. Emin Işık, Tarihi Gelişimi İçinde Kur'an Öğretimi, Kur'an Kurslarında Eğitim, Öğretim ve Verimlilik, 2000, s. 65-69.
13. Emin Kılınç, Klâsik Osmanlı Eğitim Kurumlarından Konya Dârü'l-Huffâzları (XVII. Yüzyıl), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi, 2008, cilt: VII, sayı: 1, s. 18-43.
14. Fatih Çollak, Kur'an-ı Kerim Öğretim Teknikleri, Etkili Din Öğretimi, 2010, s. 515-518.
15. Hatice Şahin Aynur, Başlangıcından Günümüze Kadar İslam Coğrafyasında Hafızlık Tedrisatı, Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, Cilt 11 , Sayı 2 , Oca 2011 , s. 199 – 220.
16. Hatice Şahin, Başlangıcından Günümüze Kadar İslam Coğrafyasında Hafızlık Tedrisatı, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2011, cilt: XI, sayı: 2, s. 199-220.
17. Hatice Şahin, Hafızlık Eğitimi, Hafızlığın Günümüzdeki Uygulama ve Modelleri, Yaygın Din Eğitimi Sempozyumu -I (30 Mart-01 Nisan 2012, Ankara), 2013, cilt: I, s. 59-89.
18. Hüseyin Algur, Hafızlık Eğitimi Alan Bireylerin Gözüyle Türkiye'de Hafızlık Eğitimi (Nitel Bir Araştırma) = Hifz Education in Türkiye Etes of Individuals Receive Hifz Education (A Qualitative Research), Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, cilt: V, sayı: 8, s. 67-105.

19. İbrahim Tanrıku, Etkili Din Eğitimi: Kur'ân Öğretimine ve Hıfzına Dair Bazı Mülahazalar, Yaygın Din Eğitimi ve Uygulamaları [Yecder 1. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu Tebliğler, 22 Mayıs 2010], 2011, s. 61-70.
20. İbrahim Tunç, Ülkemizde Kur'ân Öğretimindeki Metod Hataları, Eksiklikler ve Çözüm Yolları, Yeniden Yapılanmanın Eşiğinde Kur'ân Kursları YECDER IV. Ulusal Din Görevlileri Sempozyum Bildirileri (27 Nisan 2013- İstanbul), 2014, s. 61-70.
21. M. Faruk Bayraktar, Hafızlık Eğitiminin Geleneksel Yöntemleri ve Kur'ân Kursları, Tokat'ta Kur'ân Günleri X. Kur'ân Sempozyumu: Kur'ân ve Eğitim, 12-13 Mayıs 2007/Tokat, 2008, s. 117-138.
22. Mehmet Adıgüzel, Kur'ân Öğrenim ve Öğretiminin Önemi ve Ezberleme Teknikleri, EKEV Akademi Dergisi-Sosyal Bilimler-, 2001, cilt: III, sayı: 1, s. 179-186.
23. Mehmet Adıgüzel, Kur'ân Öğretim Metotları ve Öğreticilik Vasıfları, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, sayı: 19, s. 193-217.
24. Mehmet Emin Ay, Kur'ân Öğretiminde Mükafat ve Ceza, Kur'ân Kurslarında Eğitim, Öğretim ve Verimlilik, 2000, s. 107-121.
25. Mehmet Mahfuz Ata, Kur'ân Öğretim Yöntem ve Teknikleri Problem ve Çözüm Yolları, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2013/1, sayı: 30, s. 167-189.
26. Mehmet Mahfuz Söylemez, İslam'ın Erken Döneminde Kur'ân Eğitimi, İslâmî İlimler Dergisi: I. Kur'ân Sempozyumu, 14-15 Ekim 2006, 2007, s. 143-152.
27. Mikail Miral, Üç Günde Hızlı Kur'ân-ı Kerim Öğretim Sistemi, Cami Merkezli Din Eğitimi, Yecder II. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu Tebliğleri (09 Nisan 2011- İstanbul), 2012, s. 357-358.
28. Muhammed Selci, Arap Ülkelerinde Kur'ân-ı Kerim Eğitimi: Ürdün ve Suudi Arabistan Örneği, Tokat'ta Kur'ân Günleri X. Kur'ân Sempozyumu: Kur'ân ve Eğitim, 12-13 Mayıs 2007/Tokat, 2008, s. 173-178.
29. Muhammet Karaosman, İlahî Kelamın Muhafazasına Farklı Bir Yaklaşım Konu ve Anlam Merkezli Hafızlık Önerisi, Akademik-US, Cilt 1 , Sayı 1 , Oca 2017 , Sayfalar 39 – 48.
30. Mustafa Atilla Akdemir, Kur'ân Eğitim ve Öğretimde Temel Sorunlar, Yaygın Din Eğitimi Sempozyumu -I (30 Mart-01 Nisan 2012, Ankara), 2013, cilt: I, s. 113-119.

31. Mustafa Atilla Akdemir, Kur'an Ezberinde Kalite İhtiyacı ve Donanımlı Hafızlık, Usûl: İslam Araştırmaları, 2010, sayı: 13, s. 21-40.
32. Mustafa Kılıç, İmam-Hatip Ortaokul ve Liselerinde Kur'ân Eğitimi Üzerine Bir Araştırma, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, sayı: 47, s. 69-106.
33. Mustafa Öcal, Türkiye'de Kur'an Eğitim ve Öğretiminde Görülen Gelişmeler ve Bir İcâzetname Örneği, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, cilt: XIII, sayı: 2, s. 81-140.
34. Nazif Yılmaz, Kur'an-ı Kerim Öğretiminde Lafız ve Mana Bütünlüğü, Yeniden Yapılanmanın Eşiğinde Kur'an Kursları YEC-DER IV. Ulusal Din Görevlileri Sempozyum Bildirileri (27 Nisan 2013- İstanbul), 2014, s. 225-236.
35. Nazif Yılmaz, Kur'an-ı Kerim Öğretiminde Yöntem ve Teknikler, Etkili Din Öğretimi, 2010, s. 531-548.
36. Nevzat Aşıkoğlu, Kur'an Öğretiminde Yeni Anlayış ve Yaklaşımlar, Tokat'ta Kur'an Günleri X. Kur'an Sempozyumu: Kur'an ve Eğitim, 12-13 Mayıs 2007/Tokat, 2008, s. 149-164.
37. Nevzat Yaşar Aşıkoğlu, Kur'an Öğretiminde Yeni Anlayış ve Yaklaşımlar, Etkili Din Öğretimi, 2010, s. 549-560.
38. Nihat Temel, Kur'an Talimi ve Hafızlık Eğitimi, Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2007, sayı: 18, s. 35-60.
39. Nihat Temel, Nasıl Hâfız Olunur? Nasıl Hâfız Ölünür?, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 68-73.
40. Nurettin Gemici, Dârü'l-Kurrâ ve Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi'nde Dârü'l-Kurrâlar, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2017, sayı: 31, s. 24-30.
41. Osman Egin, Kur'an Öğretiminde Problemler ve Çözüm Önerileri, Etkili Din Öğretimi, 2010, s. 601-605.
42. Ömer Çelik, Hafızlık, Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü İlmî Dergisi, 2012, sayı: 13-14, s. 69-83.
43. Ömer Özbek, Dünyada Hafızlık Yöntem Örnekleri, Bilimname: Düşünce Platformu, 2015/2, sayı: 29, s. 183-209.
44. Salim Selvi, Kur'an Öğreticisine Eğitim Veren Kurumlar: İmam Hatip Liseleri Aşere-Takrip ve Tayyibe Kursları, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 24-28.

45. Selahattin Yıldırım, Kur'an Eğitimi ve Metotları Açısından Şehzâde Selim'in Tire'deki Vakfiyesi, Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2004, sayı: 13, s. 209-239.
46. Suat Cebeci, Kur'an Öğretim Geleneği Olarak Hafızlık Eğitimi, Diyanet İlmi Dergi, 2012, s. 597-612.
47. Suat Cebeci-Bilal Ünsal, Hafızlık Eğitimi ve Sorunları, Değerler Eğitimi Dergisi, 2006, cilt: IV, sayı: 11, s. 27-52.
48. Şaban Karasakal, Yetişkinlere Kısa Sürede Kur'an Öğretimi -Uygulama, Yöntem ve Teknikleri-, Cami Merkezli Din Eğitimi, Yecder II. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu Tebliğleri (09 Nisan 2011- İstanbul), 2012, s. 113-131.
49. Umut Kaya, Bir Kur'an Öğretim Modeli Olarak "3 Günde Kur'an Öğreten Program" = "Qur'an Teaching Programme in 3 Days" As a Qur'an Teaching Model, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, sayı: 53, s. 151-177.
50. Yakup Yüksel, İmam Hatip Liselerinde Kur'an Eğitimi Üzerine Bir Araştırma (Tekirdağ Örneği), Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2016, cilt: II, sayı: 1, s. 9-29.
51. Yaşar Kurt, Kur'an Eğitimi ve Caminin Kur'an Öğretimindeki Yeri, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2003, cilt: VII, sayı: 16, s. 103-120.
52. Yaşar Kurt, Kur'an'ın Korunmasında Hafızlık Müessesesi, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2012, cilt: XI, sayı: 22, s. 229-251.
53. Yavuz Fırat, Kur'an Öğretimi ve Hafızlık Eğitimi Üzerine Bazı Düşünceler, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2007/2, sayı: 23, s. 549-568.
54. Yavuz Fırat, Kur'an'ı Kerim'i Okuma, Ezberleme ve Anlamını Öğrenme Üzerine, Bilimname: Düşünce Platformu, 2012/1, sayı: 22, s. 7-33.
55. Yusuf Alemdar, İlahiyat Fakültelerinde Kur'an Dersleri İle İlgili Problemler ve Çözüm Önerileri, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: XII, sayı: 1, s. 177-212.
56. Yusuf Alemdar, Teknik ve Estetik Açından Kur'an Öğretme ve Okumaya Dair Bazı Gözlem ve Görüşler, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: XII, sayı: 1, s. 213-252.

14. Kur'an ve Musiki

14.1. Kitaplar

1. Mehmet Ali Sarı, Kur'an-ı Kerim ve Dini Musiki, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2013.

14.2. Makale ve Tebliğler

1. Abdulmecit Okcu, Kur'ân Tilâvetinde Ezgi/Makam, Dinî Araştırmalar, 2007, cilt: X, sayı: 28, s. 213-248.
2. Abdurrahman Çetin, Kur'ân Kırâatında Mûsikînin Yeri, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1998, cilt: VII, sayı: 7, s. 115-134.
3. Ahmed Hamdi Aksekili, Kur'an-ı Kerim ve Gramofon, Yayına Hazırlayan Halit Ünal, Islamic University of Europa Journal of Islamic Research, 2013, cilt: VI, sayı: 1, s. 69-80.
4. M. Safa Yeprem-Turgut Yahşi, Kur'an-ı Kerim Tilavetinin Müzikal Analizi (Fatih Çollak'ın Okuyuşundan Fatiha Sûresi Örneği), SOBİDER: Sosyal Bilimler Dergisi = The Journal of Social Science, 2018, cilt: V, sayı: 20, s. 372-405.
5. Mehmet Nuri Uygun, Kur'an ve Musiki, Kur'an ve tefsir araştırmaları / Sadreddin Gümüş ...[ve öte.]. 2. c. (349 s.), 2000, s. 49-56.
6. Necdet Çağıl, Kur'an Kırâatinde Musiki: Ses Uyumu, Ezgilendirme/Teganni ve Kırâatlerde Fonoloj/Ses-Anlam İlişkisi, Tarihten Günümüze Kırâat İlmi: Uluslararası Kırâat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 327-361.
7. Nuri Uygun, Kur'an'ın Mûsikî ile Okunması, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 53-56.
8. Ömer Aslan, Kur'ân Tilavetinde Musikînin (Ses Sanatının) Mesnedi, Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin İlmî Mecmuası, 2006, sayı: 5, s. 75-89.

15. Kur'an-ı Kerim İle İlgili Fıkhi Mevzular

15.1. Makale ve Tebliğler

1. Abdurrahman Çetin, Abdestsiz Kur'an Okuma Meselesi, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1993, cilt: V, sayı: 5, s. 105-118.
2. Abdurrahman Çetin, Ücretle Kur'an Öğretme ve Okuma Meselesi, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1993, cilt: V, sayı: 5, s. 119-132.

3. Abdurrahman Kasapoğlu, Namazda Kur'an Kiraatı, İslâmî İlimler Dergisi, 2007, cilt: II, sayı: 1, Kur'an Özel Sayısı: 2, s. 187-197.
4. Ahmet Madazlı, Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Dinleme İle İlgili Bid'atler, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1983, sayı: 1, s. 217-230.
5. Ahmet Madazlı, Öğrenilen, Ezberlenen Sure ve Ayetleri Unutmak, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1986, sayı: 3, s. 269-282.
6. Ali Akpınar, Mushafa Abdestsiz Dokunma Meselesi, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, cilt: V, sayı: 1, s. 81-109.
7. Hasan Elik, Mushafa Abdestsiz Dokunup-Dokunulmayacağı Problemi, Kur'an Mesajı: İlmî Araştırmalar Dergisi, 1998, cilt: I, sayı: 6, s. 48-78.
8. Mustafa Hocaoğlu, Hayızlı- Cünüb Kimseler ve Kur'an Tilaveti, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, sayı: 28, s. 11-30.
9. Remzi Kaya, Kiraat Açısından Abdest Ayeti, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1993, cilt: V, sayı: 5, s. 255-266.
10. Yaşar Kurt, Kiraat ve İmamet, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2005, cilt: V, sayı: 4, s. 137-165.
11. Yunus Keleş, Hayız Halinde Olan Kadınların Kur'an-ı Kerim'e Dokunması ve Okuması İle İlgili Hükümler, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2011, sayı: 17, İmam-ı Azam Ebu Hanife özel sayısı, s. 427-450.
12. Zeki Yıldırım, Kur'an'ın Ezberlenip Unutulması, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1993, sayı: 11, s. 459-467.

16. Kur'an-ı Kerim, Faziletleri ve Adabı

16.1. Kitaplar

1. Ali Muhammed Debba; Çev: Ali Osman Yüksel, Kur'an Okumanın Edepleri ve Hafız Olmanın Sorumlulukları, İstanbul, Hamaoğlu Yayınları, 1985.
2. Ebu Said Hadimi, Çev: Doç. Dr. Yavuz Fırat, Kur'an-ı Kerimi Okuma Adabı ve Faziletleri, Ebu Said Hadimi Tahkik Merkezi, 2017.
3. Recep Aktaş, Kur'an Okutmak ve Okumanın Fazileti, t.y., y.y.

16.2. Doktora Tezleri

1. Ahmet Madazlı, Kırâat âdâbı, 1984.

16.3. Y. Lisans Tezleri

1. Fatma Yasemin Mısırlı, Türkiye’de yaygın tilâvet geleneği ve fonetik tahlili, 2017.
2. Mehmet Besim İsmailfendioğlu, Kur’an-ı Kerim tilâvetinde edeb, 1987.
3. Mehmet Ünal, Sahabe’nin Kur’an okuma anlayışı, 1994.

16.4. Makale ve Tebliğler

1. Ahmet Madazlı, Kur’an Okumaktan Maksat Tedebbür ve Tezekkürdür, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1985, sayı: 2, s. 311-330.
2. Akif Aydın, Kur’an-ı Kerim Okumanın ve Dinlemenin Fazilet ve Âdâbı = The Regular Customs and Cirtue of Reading and Listening to the Qur’an, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002, sayı: 7, s. 127-152.
3. Ali Yılmaz, Kur’ân’ı Salt Okumanın Değeri, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, sayı: 21, s. 63-105.
4. Ali Yılmaz, Nüzül Döneminde Kur’ân Tilâvet Biçimi ve Modern Dönemle Mukayesesi, Geçmişten Günümüze Uluslararası Dinî Mûsikî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 03-04 Kasım 2017, Amasya = From Past to Present İnternational Religious Music Symposium, 2017, s. 233-246.
5. Ali Yılmaz, Tilâvet Âdâbı, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2007, sayı: 27, s. 137-160.
6. Alican Dağdeviren, Kur’ân Tilâvetinde Temsil, EKEV Akademi Dergisi-Sosyal Bilimler-, 2008, cilt: XII, sayı: 35, s. 49-62.
7. Alican Dağdeviren, Kur’ân-ı Kerîm’i Okumanın Değeri, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XIX, sayı: 35, s. 151-168.
8. Bahattin Dartma, Kur’ân Okumanın Anlamı, Diyanet İlmî Dergi, 2002, cilt: XXXVIII, sayı: 3, s. 137-146
9. Bilal Esen, Kur’ân-ı Kerîm Hakkında Sorular ve Cevapları, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 38-42.
10. Demirhan Ünlü, Kur’ân-ı Kerîmi Okuma Yarışmaları, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1997, cilt: XXXVI, s. 341-357.

11. Demirhan Ünlü, Peygamber Efendimizin Kur'an-ı Kerim'i Okuyuş Tarzı, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1976, cilt: XV, sayı: 2, s. 76-79.
12. eş-Şeyh Abdullah el-Mağribî, Kur'ân-ı Kerîm -I-, Çeviren Ahmet Serdaroğlu, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1963, cilt: II, sayı: 6-7, s. 11-14.
13. H. Mehmet Soysaldı, Kur'ân-ı Kerîm'i Nasıl Okumalıyız, Kur'an Mesajı: İlmi Araştırmalar Dergisi, 1998, cilt: I, sayı: 10, 11, 12, s. 152-168.
14. H. Mehmet Soysaldı, Kur'ân-ı Kerim'i Nasıl Okumalıyız?, Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1999, sayı: 4, s. 145-166.
15. Halim Sabit Şibay, Kur'an-ı Kerim Tilaveti Hakkında Sünnet-i Nebeviyye, Hazırlayan Ali Çiftçi, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2012, cilt: XII, sayı: 1, s. 216-219.
16. Halim Sabit, Kuran-ı Kerim Okuma Konusunda Peygamberimizin Sünneti, Sadeleştiren Yusuf Ufakca, Hikmet Yurdu, 2014, cilt: VII, sayı: 13, s. 345-346.
17. Hüseyin Atay, Hadislere Göre Kur'an Okuma, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1997, cilt: XXXVI, s. 1-14.
18. İdris Şengül, Kur'ân Üzerine, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1997, cilt: XXXVII, s. 233-244.
19. İrfan Çakıcı, Kur'an Tilavetinde Nitelik Sorunu, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2018, cilt: XVIII, sayı: 1, s. 147-175
20. Çetin, Abdurrahman, Hatim İndirme Hükümleri I-III, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1992, cilt: IV, sayı: 4, s. 29-56.
20. İsmail Karaçam, Kur'ân'ın Fazîleti, İslâm Medeniyeti, 1973, cilt: III, sayı: 30, s. 3-6.
21. İsmail Karaçam, Kur'ân-ı Kerim, İslâm Medeniyeti, 1972, cilt: III, sayı: 26, s. 7-10.
22. M. Ali Sarı, Kur'ân-ı Kerim'i Güzel Okumak, İslâm Medeniyeti, 1973, cilt: III, sayı: 28, s. 15-19.
23. M. Şevki Özmen, Ramazan ve Kur'an, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1963, cilt: II, sayı: 1-2, s. 9-11.
24. Mahmut Yeşil, Kur'ân-ı Kerim'i Okuma Âdabı, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1991, sayı: 4, s. 203-221.

25. Mehmet Ali Sarı, Kur'an-ı Güzel Okumanın Yolları, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1976, cilt: XV, sayı: 3, s. 143-147.
26. Muhammed Arkoun, Kur'an'ı Nasıl Okumalı? = How To Read The Qur'an, çeviren: Ahmet Zeki Ünal, İslâmî Araştırmalar, 1994, cilt: VII, sayı: 3-4, s. 247-259.
27. Muhammed Aydın, Kur'an Tilavetiyle İlgili Bazı Temel Esaslar, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşikkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 94-115.
28. Mustafa Özel, Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Âdâbı, Diyanet İlmi Dergi, 2001, cilt: XXXVII, sayı: 2, s. 25-42.
29. Mustafa Özel, Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Âdâbı, Diyanet İlmi Dergi, 2007, cilt: XLIII, sayı: 2, s. 75-90.
30. Münteha Maşalı, Kur'an Okumanın Keyfiyeti ve Okuma Düzeyleri Üzerine Bir Tahlil Denemesi, Usûl: İslam Araştırmaları, 2011, sayı: 15, s. 75-89.
31. Ömer Müftüoğlu, Türk İnsanın Kur'an Okurken Karşılaştığı Zorluklar Ve Bunların Giderilmesi İçin Öneriler, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2003, cilt: III, sayı: 1, s. 117-129.
32. Recep Akakuş, Ramazan ve Mukabele Okuma Geleneği, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1990, cilt: XXVI, sayı: 2, s. 61-72.
33. Seyit Avcı, Hadis Kaynaklarına Göre Kur'an'ın Faziletleri, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2011, sayı: 17, İmam-ı Azam Ebu Hanife özel sayısı, s. 539-552.
34. Sıtkı Güllü, Hatim ve Mukâbele, Kur'an Mesajı: İlmi Araştırmalar Dergisi, 1999, cilt: II, sayı: 19,20,21, s. 149-151.
35. Tahir Büyükkörükçü, Kur'an-ı Kerim, İslâm Medeniyeti, 1967, cilt: I, sayı: 5, s. 3-6.
36. Tayyar Altıkulaç, Kitabımız Kur'an, Kutlu Doğum Haftası, 12-17 Ekim 1989, 1990, s. 129-134.
37. Tayyar Altıkulaç, Kur'an Okuyan ve Dinleyenlerin Bilmesi Gereken Bazı Hususlar I-VI, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1972, cilt: XI, sayı: 4, s. 198-202.
38. Tuğba Yalçın, Arşiv Belgelerinde Ecdâdın Kur'an-ı Kerim'e Gösterdiği Hürmet, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 129-133.

39. Üsâme Yasin el-Keylâni, Günümüzde İnsanların Kur'an Okumadaki Durumları, çeviren Ali Çiftci, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2014, sayı: 38, s. 173-192.

17. Kur'an-Kıraat Özdeşliği

17.1. Doktora Tezleri

1. Muhammed İsa Yüksek, Kıraat disiplininde metodolojik alan tanımlaması, 2014.

17.2. Makale ve Tebliğler

1. Alican Dağdeviren, Kıraatlerin Kur'aniyeti Mes'alesi, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 180-192.
2. Alican Dağdeviren, Kıraatlerin Kur'aniyeti ve Sayısına Yönelik Bir Değerlendirme, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2016, cilt: XX, sayı: 68, s. 35-52.
3. Harun Öğmüş, Resm-i Mushaf Bağlamında Kur'an ve Kıraat Ayırımı(Harekenin Tekamülüne Kadarki Süreç Çerçevesinde Bir Değerlendirme), Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 39, Sayı 39, Oca 2015, s. 9 – 28
4. Muhammed İsa Yüksek, Tanımları Bağlamında Kur'an-Kıraat Özdeşliği, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2015, cilt: XV, sayı: 2, s. 221-253.

18. Kur'an-Kıraat Tarihi

18.1.Kitaplar

1. Abdurrahman Çetin, Kur'an İlimleri ve Kur'an-ı Kerim Tarihi, DergahYayınları, 1982.
2. Abdurrahman Ömer Muhammed İsbindari, Çev: Dr. Veli Kayhan, Kur'an-ı Kerim'in Mekke Döneminde Yazılışı, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfi Yayınları, 2013.
3. Abdülhamit Bırışık, Kıraat İlmi ve Tarihi, Emin Yayınları, 2. Baskı, 2014.
4. Ali Mebruk, Kur'an Yazıları, Mushaf Öncesi Canlı Kur'an'ın İzinde, Mana Yayınları, 2016.

5. Ebu Abdullah Zencani, Kur'an Tarihi, Önsöz Yayıncılık, 2013.
6. Enis Emir, Kur'an Tarihi, Velayet Yayıncılık, 2012.
7. Hadiye Ünsal, Mustafa Öztürk, Kur'an Tarihi, Ankara Okulu Yayınları, 2016.
8. Hayrettin Öztürk, Ebedi Mucize Kur'an Yazılması ve Toplanması, Ensar Neşriyat, 3. Baskı, 2005.
9. İsmet Ersöz, Kur'an Tarihi / Kur'an-ı Kerim'in İndirilişi ve Bugüne Gelişi, Ravza Yayınları, 1996.
10. M. Kemal Atik, Karşılaştırmalı Kur'an Tarihi, MS Yayınları, 2017.
11. Muhammed Hamidullah, Kur'an-ı Kerim Tarihi, Beyan Yayınları, 2. Baskı, 2010.
12. Muhammed Mustafa el-A'zami, Kur'an Tarihi, İz Yayıncılık, 4. Baskı, 2018.
13. Muhsin Demirci, Kur'an Tarihi, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 7. Baskı, 2015.
14. Osman Keskiöğlü, Kur'an tarihi ve Kur'an hakkında ansiklopedik bilgiler, İstanbul, Nebioğlu Yayınevi, 1953.
15. Osman Keskiöğlü, Nüzulünden itibaren Kur'an-ı Kerim bilgileri, Ankara, TDV yayınları, 1987.
16. Ömer Pakış, Kur'an Tarihi, Kitabı Yayınevi, 2013.
17. Şeyh Muhammed Haseneyn Mahlûf Adevi, (1355/1936); yayına hazırlayan Abdülkerim Seber. Kur'an-ı Kerim (mushaf) tarihi=Unvanu'l-beyan fi ulumi't-tibyan, İzmir, Tibyan Yayıncılık, 2016.
18. Veli Kayhan, Kur'an Vahyinin Yazıldığı İlk Malzeme, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2014.
19. Zeynel Abidin Aydın, Kur'an'ın Metinleşme Tarihi, Ankara Okulu Yayınları, 2017.
20. Ziya Şen, Kur'an'ın Metinleşme Süreci, Düşün Yayıncılık, 2013.

18.2. Doktora Tezleri

1. Durmuş Sert, Kırâat ekolleri (Başlangıçtan VII. H. asrın başına kadar, 1987.
2. Hayrettin Öztürk, Hz. Peygamber ve Raşid halifeler döneminde Kur'an'ın yazılması ve toplanması, 1998.
3. Muhittin Patteyev, Kur'an'ın metinleşme süreci ve ana konular, 2002.

4. Necati Tetik, Başlangıçtan IX. hicri asra kadar Kıraat ilminin Ta'limi, 1981.
5. Zeynel Abidin Aydın, Hz. Osman ve sonrası dönemde Kur'an'ın metinleşme tarihi, 2008.
6. Ziya Şen, Kur'an'ın metinleşme sürecinde ortaya çıkan problemler, 2006.

18.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdulhalim Oflaz, Kur'an tarihi etrafındaki düşünceler, 2006.
2. Asiye Karadeniz, Kıraat farklılıklarında vahiy katiplerinin rolü, 2015.
3. Elçin Memmedzade, Vahiy katipliği ve Hz. Peygamber'in vahiy katipleri, 1999.
4. Esat Şahin, İnişinden itibaren kıraatlar ve bunların tahlili, 2002.
5. Necati Akbaş, Hz. Peygamber dönemi Kur'an'ın yazım tarihi, 2005.

18.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdusabur Şahin, Hz. Muhammed Devrinde Arap Yazısında Hareke ve Nokta, çeviren Tayyar Altıkulaç, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1970, cilt: IX, sayı: 102-103, s. 403-406.
2. Bilal Deliser, Varlığının Veçheleri Bağlamında Kur'an-ı Kerim'in Nüzulü Cem'i ve Tertibi = The Revelation, Collection and Composition of Holy Kur'an in the Context of Its Aspects of Existence, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XV, sayı: 30, s. 379-406.
3. Davut Aydüz, Kur'an-ı Kerim'in İki Kapak Arasında Bir Mushaf Halinde Cem Edilmesi, Diyanet İlmi Dergi, 2012, s. 189-222.
4. İdris Şengül, Mekke Döneminde Kur'an-ı Kerim'in Okunması, Ezberlenmesi ve Yazıyla Kaydedilmesi, Kur'an Nüzulünün Mekke Dönemi Sempozyumu 29 Haziran-01 Temmuz 2012 Çorum, 2013, s. 199-209.
5. İsmail Karaçam, Anahatlarıyla Kıraat İlmi ve Tarihi Gelişimi, Abdurrahman Gürses Anısına I. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 12 Kasım 2000 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi M. Rüştü Aşıkkutlu Anısına II. Kur'an ve Kıraati Sempozyumu: 25 Mayıs 2003 Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2006, s. 46-64.

6. İsmail Yakıt, Kur'an'ı İlk Defa Mushaf Haline Getiren Hz. Peygamberdir, VII. Kutlu Doğum Sempozyumu: Tebliğler, 19 Nisan 2004 [Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi], 2006, s. 121-134.
7. M. Kemal Atik, Endülüs ve Kur'an İlimlerindeki Yeri, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1985, sayı: 2, s. 265-288.
8. Mehmet Dağ, Kıraat İlminin Akademik Serencamı-Araştırma Mantığı ve Biçimi Üzerine = The Academically Long Evolution of the Qur'an Recitation/Qiraat Scientific, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2013, cilt: XVII, sayı: 56, s. 311-324.
9. Mehmet Emin Maşalı, Muhammed Hamîdullah'ın Kur'an ve Kur'an Tarihi Çalışmaları, Hayatı, Kişiliği ve Düşünceleri ile Muhammed Hamîdullah Sempozyumu [18-19 Kasım 2005, Bursa], 2005, s. 163-185.
10. Muhammed Beyyûmi Mehrân, Kur'an Tarihi, Çeviren İdris Şengül, Diyanet İlmî Dergi, 2002, cilt: XXXVIII, sayı: 3, s. 31-44.
11. Muhittin Akgül, Kur'an'ın İlk Muhafızları "Vahiy Katipleri", Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 83-100.
12. Muhittin Akgül, Kur'an'ın Vahyinin Tespiti ve Nakli, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 101-130.
13. Muhsin Demirci, Kur'an Vahyinin Nüzûl Keyfiyeti ve Korunması, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 15-41.
14. Mustafa Öztürk, Kur'an Kıraatlerinin Tarihsel Serencamına Genel Bir Bakış, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, cilt: III, sayı: 1, s. 201-224.
15. Mustafa Ünver, Kur'an Vahyinin Kitaplaşma Sürecine Bir Bakış, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 155-188.
16. Osman Bayraktutan, Kıraat İlminin Dünü Bugünü Yarını (Kıraat Sınıflandırmaları Bağlamında), Uluslararası Din Bilimleri Çalıştayı, 30 Aralık 2017/Iğdır = International Workshop on Religious Sciences, 30 December 2017/Iğdır, 2017, s. 117-138.
17. Osman Bayraktutan, Kıraatlerin Sınırlandırılması Meselesi, Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, sayı: 11, s. 121-144.
18. Osman Kaya, Kur'an'ın Metinleşmesi Bağlamında Nesih Problemi, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, cilt: XIX, sayı: 31, s. 136-183.

19. Sadık Kılıç, Kur'an'ın Cem'i Meselesi, Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi, 1980, sayı: 4, s. 261-277.
20. Yusuf Alemdar, Kıraatlerin Oluşumu Bağlamında Kur'an'ın Cem'i Konusuna Yeni(den) Bir Bakış, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, cilt: VII, sayı: 2, s. 219-248.
21. Yusuf Alemdar, Kıraatlerin Ortaya Çıkışı Meselelerine Yeni(den) Bir Bakış, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, cilt: VIII, sayı: 2, s. 143-170.
22. Ziya Şen, Haccac B. Yusuf ve Mushaf Tarihindeki Yeri, Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 2014, cilt: IX, sayı: 5, s. 1867-1894.
23. Ziya Şen, Kur'an-ı Kerim'in Yazılması, Diyanet İlmi Dergi, 2012, s. 59-82.

19. Mushaf

19.1.Kitaplar

1. Mehmet Dağ, Tenzilden Tezyine Mushaf-ı Şerif, Fecr Yayınları, 2. Baskı, 2017.
2. Mehmet Emin Maşalı, Kur'an'ın Metin Yapısı-Mushaf Tarihi ve İmlası, OTTO Yayınları, 2015.
3. Muhammed Abay, Osmanlı Döneminde Mushaf İmlası Tartışmaları, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı, 2016.
4. Mustafa Altundağ, Hata iddiaları çerçevesinde Kur'ân'ın dil ve yazım özelliği, Mushafta lahn meselesi, Bakü, Nurlar neşriyat, 2004.
5. Necmettin Gökçür, Tanzimattan Günümüze Din-Devlet İlişkileri ve Siyaset Bağlamında Mushaf Basımı, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2015.
6. Tayyar Altıkulaç, Günümüze Ulaşan İlk Mushaflar Üzerine Bir İnceleme: Mesâhif-i Kadîme, IRCICA, 2015.
7. Tunay Bayrak, Mushaf (Bugünkü Kur'an) Kur'an'ı Kerim midir? Kur'an Tarihine Metin Odaklı Eleştirel Bir Bakış, Berfin Yayınları, 2015.

19.2. Doktora Tezleri

1. Arif Güneş, Kur'an-ı Kerimin okunmasında harf-kıraat-yazı kavramı ve ilişkileri, 1992.

2. Mehmet Emin Maşalı, Resmü'l Mushaf ve tarihsel değeri, 2003.

19.3. Y. Lisans Tezleri

1. Achmad Yafik Mursyid, Endonezya'da Osmanlı Mushaf'ları ve Mushaf matbuatına etkileri, 2017.
2. Ali Kaşıkırık, Kitabü'l-Mesahif ve Kur'an tarihi, 1999.
3. Betül Genan, Ferrâ'nın meâni'l-Kur'ân adlı eseri bağlamında Mushaf ve Mushaf imlası olgusu, 2018.
4. Betül Özdirek, İbnü'l-Bevvâb Mushafı ve imlâ yapısı, 2017.
5. Elif Behnan Karabıyık, Berlin Kur'an yazması ve metin tahlili – neşri, 2017.
6. Şeyma Genan, Mushaf imlâsı bağlamında Kirmânî ve Hattü'l-mesâhif adlı eseri, 2018.

19.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdulkadir Yılmaz, Hat Sanatında Hareke ve Noktalamanın Tarihi Seyri (Kur'ân-ı Kerîm'in Harekelenmesi ve Noktalanması), Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, sayı: 19, s. 49-86.
2. Ahmet Bedir, Bir Saptırmanın Anatomisi: San'a'da Bulunan El Yazması Eserleri ve Bunlardan Kur'an Nüshaları Üzerinde Oynanan Bir Oyun Örneği: Toby Lester'in "What is the Koran?" Adlı Makalesinin Değerlendirilmesi, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, cilt: VII, sayı: 1, s. 139-167.
3. Alaaddin Saleh- Ali Bulut, Hemze'nin "İlmu Resmî'l-Masâhif" ve Kiraâtteki Yeri, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2016/2, sayı: 37, s. 77-104.
4. Ali Akay, Kur'ân-ı Kerîm'in Kitabeti Bağlamında Hat Sanatında İcâzet ve Bir Hat İcâzetnâmesi Örneği, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 2014, cilt: VII, sayı: 12, s. 1-20.
5. Ali Bulut, Kur'ân'ın Metniyle İlgili İddialara Reddiye: Mukaddimetü Kitâbi'l- Mebâni Örneği, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008/1, sayı: 20, s. 89-117.
6. Ali Fuat Baysal, Mushaf Tezyinatının Tarih İçindeki Gelişimi, Marife Dini Araştırmalar Dergisi, 2010, sayı. 3, s. 365-386.
7. Ali Galip Gezgin, "Kur'ân'ın Hattı (Resmu'l-Mushaf)" ve Türklerin Kur'ân Hattına Katkıları, Uluslararası Türk Dünyasının İslamiyete Katkıları Sempozyumu = International Symposium

- on the Contribution of Turkish World to Islam, 31 Mayıs- 1 Haziran 2007, 2007, s. 619-630.
8. Ayhan Işık, Tedkik-i Mesâhif-i Şerife ve Müellefât-ı Şer'iyye Dairesi Defterleri ile Taş Başkı Kur'ân-ı Kerim'ler, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2007, sayı: 2, s. 134-138.
  9. Bayram Kanarya, İbn Ebî Dâvud'un Kitâbu'l-Mesâhif İsimli Eseri Çerçevesinde Mushaf'ın Form Değişikliğinin Panoraması, Artuklu Akademi, Cilt 4, Sayı 2, Oca 2017 , s. 29 – 50.
  10. Bayram Kanarya, İbn Ebî Dâvud'un Kitâbu'l-Mesâhif İsimli Eseri Çerçevesinde Mushaf'ın Form Değişikliğinin Panoraması, Artuklu Akademi: Mardin Artuklu Üniversitesi İlahiyat Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: IV, sayı: 2, s. 29-50.
  11. Çiçek Derman, Tarihimizde Mushafların Bezenmesi, Diyanet İlmi Dergi, 2012, s. 647-653.
  12. Davut Şahin, Yaygın İki Mushaftaki Bölümlenmeler ve Mahiyeti = Partitions in the Two Widespread of the Qur'ân and Their Nature, Cumhuriyet İlahiyat Dergisi = Cumhuriyet Theology Journal, 2017, cilt: XXI, sayı: 1, s. 665-700.
  13. Emel Esin, Mushaf Hattatlığı ve Kur'ân-ı Kerim'in Türkçe Meâli Hakkında, Türklerce Yapılan İlk Çalışmalara Dâir, İslâm Tetkikleri Enstitüsü Dergisi, 1984, cilt: VIII, sayı: 1-4, s. 1-4.
  14. Esra Gözeler, Vatikan Kütüphanesi'ndeki Kur'ân Elyazmaları Üzerine Biçim ve İçerik Açısından Bir Araştırma = A Study on Qur'ân Manuscripts in the Vatican Library in terms of Physical and Content Features, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXI, sayı: 3, s. 1437-1496.
  15. Fatih Özkafa, Günümüz Mushaf Hattatlığının Sorunları=Today's Problems of Mushaf Calligraphy, II. Uluslararası Türk Sanatları, Tarihi ve Folkloro Kongresi/Sanat Etkinlikleri, 05/10.04.2014-Bosna=II. International Turkic Arts, History and Folks Congress/Art Activity, 05/10.04.2014-Bosna, 2015, s. 243-248.
  16. Fatih Özkafa, Hat Sanatı Bakımından Mushaf Kitabedinin Tarihi Seyri, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2010, cilt: X, sayı: 3, s. 307-326.
  17. Fevzi Günüş, Kur'an-ı Kerim Kitâbetinin Estetik Temelleri, İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi, 2010, cilt: VIII, sayı: 16, s. 135-142.

18. Filiz Dıġırođlu, Tedkik-i Mesâhif-i Şerife ve Müellefât-ı Şer'iyye Meclisi Kütüphanesi'ndeki Mushaflar, Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi, 2018, sayı: 34, s. 150-155.
19. Hayrettin Öztürk, Osman Mushafları Üzerine Bir Değerlendirme: "Semerkand Mushafı", İslâmî Araştırmalar, 2002, cilt: XV, sayı: 4, s. 584-594.
20. Hikmet Koçyiğit, Kur'an'ın Bölümlenmesi, Atatürk University Faculty of Divinity Review, Sayı 39 , Oca 2013 , s. 363 – 393.
21. Lütfullah Yavuz, Kur'an'ın Topkapı Nüshasının İmlası ve Hz. Osman'a Nispeti Konusundaki Tereddütlere Cevaplar, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 223-230.
22. M. Atilla Akdemir, Kırâat-resmü'l-Mushaf İlişkisi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmî ve Problemleri-IV, 2002, s. 117-134.
23. M. Kemal Atik, Abdullah b. Mes'ud ve Mushafının Kur'an Tarihindeki Yeri, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2005, cilt: III, sayı: 5, s. 1-64.
24. M.-Ghali Adi Saifullah, Abdullah David, Radyokarbon, çeviren: Mehmet Dağ, (Carbon-14), Tarihleme Yöntemi ve Kur'an Yazmaları, Bilimname: Düşünce Platformu, 2007/2, cilt: V, sayı: 13, s. 175-192.
25. Mehmet Atalan, Şii Kaynaklarda Ali B. Ebi Talib ve Fatıma Mushafı, Dinî Araştırmalar, 2005, cilt: VIII, sayı: 23, s. 93-110.
26. Mehmet Emin Maşalı, İbn Haldûn'un Gözüyle Mushaf İmlası, Usûl: İslam Araştırmaları, 2014, sayı: 22, s. 7-24.
27. Mesut Okumuş, Kur'an İmlasının Gelişim Süreci Üzerine Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2010/1, cilt: IX, sayı: 17, s. 5-37.
28. Muhammed Receb el-Beyyûmî, Mushaf'ın Yeni İmlâya Göre Yazılması, çeviren: Hüseyin Avni Çelik, İslâmî Araştırmalar, 1989, cilt: III, sayı: 1, s. 55-60.
29. Muhammed Şerif Kahraman, Hz. Osman'a (35/656) Nüzûl Sırasına Göre Mushaf Nispet Edilmesi Üzerine Bir İnceleme, Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: IV, sayı: 1, s. 173-182.
30. Muhammed Zâhid el-Kevserî, Çeşitli İslam Merkezlerine Gönderilen Mushaflar ve Müslümanların Kur'an'a Verdikleri Önem, çeviren: Muhittin Akgül, Usûl: İslâm Araştırmaları, 2007, sayı: 7, s. 169-186.

31. Muhammet Abay, Mushaf İmlasında Ali el-Kârî Tarzı Meselesi, Usûl: İslam Araştırmaları, 2015, sayı: 23, s. 7-44.
32. Musa Carullah Rostofdonî, Târihu'l-Kur'ân ve'l-Mesâhif, çeviren Fethi Ahmet Polat, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2010, cilt: X, sayı: 1, s. 177-199.
33. Mustafa Altundağ, İstanbul Topkapı Mushafı Hz. Osman'a mı Aittir?, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2002, cilt: II, sayı: 1, s. 53-87.
34. Mustafa Atilla Akdemir, Dabtu'l-Mushaf ve Tecvidli Mushaf Basımına Dair Bazı Tespit ve Değerlendirmeler, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Dergisi] [MÜİFD], 2012/2, sayı: 43, s. 291-303.
35. Mustafa Öztürk, Hz. Ali ve Hz. Fâtıma'ya Nisbet Edilen Mushaf- ların Mahiyeti, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006, cilt: 6, sayı: 2, s. 15-38.
36. Müsâid b. Süleyman et-Tayyâr, Mushaflardaki Vakf İşaretlerine İlişkin Bir Değerlendirme, çeviren: Recep Koyuncu, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2015, cilt: XV, sayı: 2, s. 413-420.
37. Osman Keskiöğlü, Türkiye'de Matbaa Te'sisi ve Mushaf Basımı, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1967, cilt: XV, s. 121-139.
38. Ömer Müftüoğlu, Kur'an'ı Yüzünden Daha Kolay ve Akıcı Okuyabilmenin İmkânı-Mushaf Hattı Özelinde Bir Değerlendirme-, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler-, 2011, cilt: XV, sayı: 46, s. 123-135.
39. Recep Arpa, Şehristânî'nin Mefâtihu'l-Esrâr Adlı Tefsirinde Şahsî Mushaflar ve Süre Tertipleri, İslâm Araştırmaları Dergisi, 2017, sayı: 38, s. 45-87.
40. Şeyh İsmail Mahdûm en-Nemenğânî, Hz. Osman'ın Yazdırdığı Mushaflardan Taşkent Mushafı Tarihi, çeviren Bahattin Dartma, Ömer Pakiç, Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü İlmî Dergisi, 2009, sayı: 7-8, s. 283-318.
41. Tayyar Altıkulaç, Hz. Ali ve İlk Mushaf Nüshaları, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2012, sayı: 21, s. 5-26.
42. Veli Kayhan, Doğru Okuma Bağlamında Mushafa İşaret Konulması: İcâm ve Sonrası , Bilimname : Düşünce Platformu, 2007/1, cilt: V, sayı: 12, s. 101-136.

43. Yunus Emre Gördük, "İmam Mushaf'ın Hangi Mushaf Olduğuna Dâir Kronolojik Bir Tetkik, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (DÜSBED), 2016, cilt: XIII, sayı: 17, s. 15-37.
44. Ziya Şen, Hz. Osman Döneminde İstinsah Edilen Mushafların Akibeti, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, sayı: 36, s. 31-50.
45. Ziya Şen, Şii Dünyasında Var Olduğuna İnanılan Fâtıma Mushafının Mahiyeti, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, sayı: 29, s. 51-68.

20. Oryantalistler ve Kıraat

20.1. Y. Lisans Tezleri

1. Esmâ Atay, İlk Dönem İngiliz oryantalistlerin Kur'an çalışmaları W. Muir ve D.S. Margoliouth örneği, 2006.
2. Kemal Gözütok, Oryantalistlerin Kur'an tarihine bakışları, 2012.
3. Salahaldain Abdul-Husein Flaifel, Arap yazısı bağlamında Alman müsteşriklerin Resmü'l-Mushaf'a bakışı, 2015.

20.2. Makale ve Tebliğler

1. Abdulhamit Birişik, Oryantalistik Araştırmalarda Kıraat Konusu, Tarihten Günümüze Kıraat İlmi: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 159-181.
2. Abdurrahman Çetin, Kur'an Kıraatlarına Yönelik Oryantalist Yaklaşımlar, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birlik], 2002, cilt: II, sayı: 3 [Muhammed Hamidullah'ın Aziz Hatırasına], s. 65-106.
3. Abdülmecit Okcu, Ignace Goldziher'in Taberi'den Aktarımda Bulunarak Bazı Kıraatleri Tenkidi ve Meselenin Arka Plânı, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002, sayı: 18, s. 137-151.
4. Arthur Jeffery, Kur'an Metni Çalışmasında Aşamalar, çeviren: N. Ece Paköz, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: 6, sayı: 12, s. 147-161.
5. Arthur Jeffery, Kur'an Tarihi, çeviren: Alparslan Sarı, M. Kemal Atik, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: 6, sayı: 12, s. 163-184.
6. Arthur Jeffery, Kur'an'ın Metinsel Tarihi = The Textual History of the Quran, çeviren Osman Bayraktutan, İlahiyat Araştırmaları Dergisi = Journal of Divinity Studies, 2014, sayı: 2, s. 203-224.

7. Arthur Jeffery, Ubey b. Ka'b Mushafı- II (23-114. Sureler), çeviren Alpaslan Sarı, M. Kemal Atik, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, cilt: VII, sayı: 14, s. 123-154; Ubey b. Ka'b Mushafı -I (1-22. sureler), çeviren Alpaslan Sarı, M. Kemal Atik, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, cilt: VII, sayı: 13, s. 161-194.
8. Christopher Melchert, Ahmed b. Hanbel ve Kur'an, çeviren Hikmet Koçyiğit, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2013, cilt: XIII, sayı: 3, s. 191-203.
9. G. H. A. Juynboll, İlk Devir İslâm Tarihinde Kurrâ' Kavramı, çeviren: Yusuf Alemdar, Nüsha: Şarkiyat Araştırmaları Dergisi, 2003, cilt: III, sayı: 11, s. 139-152.
10. G. H. A. Juynboll, İslâm'ın İlk Döneminde Kur'an Kıraatı (Okuma)nın Durumu, çeviren: Yusuf Alemdar, Nüsha: Şarkiyat Araştırmaları Dergisi, 2004, cilt: IV, sayı: 12, s. 77-88.
11. Gabriel Said Reynolds, İslam'ın Kökenlerine Yönelik Tartışmalar Bağlamında Birmingham Kur'an'ı: Farklı Bir Okuma, çeviren Ersin Kabakçı, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of Divinity Faculty of Hitit University, 2016, cilt: XV, sayı: 30, s. 603-608.
12. H. Bekir Karlığa, Goldziher'in Kur'an'a Yaklaşımına Eleştirel Bir Bakış, Kur'an ve Sünnet Sempozyumu (1-2 Kasım 1997) Bildiriler, 1999, s. 25-45.
13. Hafsa Nasreen, Oryantalistlerin Kur'an Üzerine İddiaları -Eleştirel Bir Bakış-, çeviren Ozat Shamshiyev, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Erciyes University Journal of Faculty of Theology, 2013/1, sayı: 16, s. 109-125.
14. Harald Motzki, Kur'an'ın Cem'i: Son Dönem Metodolojik Gelişmeler Işığında Batılı Görüşlere İlişkin Yeni Bir Değerlendirme, çeviren: Selim Türcan, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006/2, cilt: V, sayı: 10, s. 131-163.
15. İsmail Albayrak, Batı'da Son Dönem Kur'an Çalışmalarına Genel Bir Bakış, Oryantalizmi Yeniden Okumak: Batı'da İslâm Çalışmaları Sempozyumu, 11-12 Mayıs 2002, Adapazarı, 2003, s. 169-190.
16. İsmail Albayrak, Erken Dönem Kurrâ ile İlgili Oryantalistik Bakış Açısının Eleştirel Değerlendirmesi, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2004, cilt: IV, sayı: 2, s. 129-154.

17. İsmail Albayrak, Richard Bell, Kur'an Çalışmaları ve Kur'an Vahyi Hakkındaki Görüşleri, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, sayı: 3, s. 267-280.
18. J. Michael Marx, British Kütüphanesi'nde Bulunan Or. 2165 No'lu Elyazması Hakkında Tetkikler -İngiliz Kütüphanesi'ndeki En Eski Kur'an Yazması (Or. 2165) ve İlgili Fragmanlar: M. S. Sekizinci Yüzyıla Ait Büyük Kodeksin Bir Ön Çalışması-, tercüme H. Hamiyet Bayram, Aliye Uzunlar, Kur'an'ı Anlama Yolunda: Kuramer Konferansları -II, 2017, s. 271-286.
19. Lokman Şan, Goldziher'e Göre Kıraatlerin Kaynağı = The Origin of Qıraa'ah According to Goldziher, Diyanet İlmî Dergi [Diyanet İşleri Reislîği Yıllığı], 2017, cilt: LIII, sayı: 4, s. 11-34.
20. Mehmet Akif Koç, John Burton'un "Kur'an'da Gramer Hataları" Adlı Makalesinin Tenkidi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1996, cilt: XXXV, s. 553-559.
21. Mesut Okumuş, Arthur Jeffery ve Kur'an Çalışmaları Üzerine, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002, cilt: XLIII, sayı: 2, s. 121-150.
22. Mohammad A.Chaudhary, Oryantalizmin Kıraat Farklılıklarına Bakışının Tenkidi- Arthur Jeffery Örneği, çeviren Mahmut Ay, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 25, s. 189-204.
23. Mohammad A.Chaudhary, Oryantalizmin Kıraat Farklılıklarına Bakışının Tenkidi: Arthur Jeffery Örneği, çeviren Mahmut Ay, Diyanet İlmî Dergi, 2012, s. 577-593.
24. Osman KARA, Kur'an'da "Cemel" Kelimesinin Okunuş ve Anlamı Üzerine, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011/2, cilt: XIII, sayı: 24, s. 85-103.
25. Ömer Özsoy, Avrupa'daki Kur'an Araştırmaları ve Mushaf Tarihi Çalışmaları, Kur'an'ı Anlama Yolunda: Kuramer Konferansları -I, 2017, s. 331-350.
26. P.Newton, Kur'ân: Gramer Hataları (?), çeviren: M. Cevat Ergin, Ali Akay, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2005, cilt: VII, sayı: 1, s. 173-181.
27. Salih Akdemir, Müsteşriklerin Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed (SAV)'e Yaklaşımları, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1989, cilt: XXXI, s. 179-210.
28. Yusuf Alemdar, Oryentalistlerin Kurrâ'ya Yaklaşımları, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, cilt: XII, sayı: 2, s. 311-346.

21. Şaz Kıraatler

21.1. Doktora Tezleri

1. İrfan Çakıcı, Şâz kıraatler ve tefsire etkisi, 2016.

21.2. Y. Lisans Tezleri

1. Mehmet Kılıç, Şâz kıraatlar bağlamında Hasan Basrî kıraatı ve özellikleri, 2017.

21.3. Makale ve Tebliğler

1. Bayram Demircigil, İbn Cinnî'nin el-Muhteseb'inde Şâz Kıraatlere Yaklaşımı, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XIX, sayı: 35, s. 77-101.
2. Necattin Hanay, Şâz Kıraat Olgusuna Taberî Vechesinden Bir Bakış, Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: IV, sayı: 8, s. 291-296.
3. Nihat Temel, Şaz kıraatlar ve yorum farklılıklarına etkisi, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları III, 2002, s. 175-199.

22. Şia ve Kıraat

22.1. Kitaplar

1. Ziya Şen, Şia'nın Kıraatlere ve Kur'an Tarihine Bakışı, Düşün Yayıncılık, 2012.

22.2. Y. Lisans Tezleri

1. Fatih Çatmakaş, İmâmiyye Şiası'nın Kur'ân hakkındaki görüşleri, 2008

22.3. Makale ve Tebliğler

1. Mehmet Ümit, Kur'an'a Yönelik Tahrif İddialarına Zeydî Tepki, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 5 , Sayı 9 , Oca 2006 , s. 65 – 80.
2. Meir M.Bar-Asher, İmâmiye Şiasının Kıraat Farklılıkları ve Kur'ân'a İlaveleri, çeviren: Ömer Kara, Mehmet Dağ, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler -, 1998, cilt: I, sayı: 3, s. 207-235.
3. Mirniyaz Mürselov, Şii Müfessir Ebü'l-Kasım Hûî'nin Kıraat Anlayışı, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, cilt: 13, sayı: 2, s. 385-395.
4. Nesrişah Saylan, Kummî Tefsirinde Kur'ân'ın Metni Konusundaki Tahrif İddialarının İncelenmesi = Examination of the Claims

of Distortion on the Qur'ân which is in al-Qummî Commentary, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: XXI, sayı: 3, s. 1535-1564.

5. Seyyid Ebu'l-Masım el-Musa el-Hûî, Şia'nın Kırâatlar Hakkındaki Görüşü, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 459-476.

23. Tecvid

23.1. Kitaplar

1. Abdullah Benli, Hafs Rivayetiyle Asım Kıraatinin Tecvid Kuralları, Kimlik Yayınları, 2014.
2. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvid), Emin Yayınları, 39. Baskı, 2016.
3. Ahmed Madazlı, Tecvid ilmi ve Kur'ân kıraatı ile ilgili meseleler, Ankara, Kandil Matbaası, 1985.
4. Ali Kemal Belviranlı, Tecvid, Marifet Yayınları, 1997.
5. Ali Rıza Sağman, Sağman tecvidi, İstanbul: Ahmed Said Matbaası, 1955.
6. Alican Dağdeviren, Kur'an Okuma Sanatı Tecvid, Işık Yayınları, 2013.
7. Celaledin Karakılıç, Tecvid ilmi: Kur'an-ı Kerim okuma kaide-leri, Ankara, İslam Neşriyatı, 1961.
8. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, Diyanet Vakfı Yayınları, 5. Baskı 2005.
9. Elmalılı Hamdi Yazır Kur'an Akademisi Asistan Grubu, Tecvid Risalesi, Üsküdar Yayınevi, 2012.
10. Fatih Çollak, Asım Kıraatı, Üsküdar Yayınevi, 2006.
11. Fatma Kahya, Renkli Resimli İzahlı Tecvid Kitabı, Yasin Yayınevi, 2017.
12. Ferhan İnan, İnan tecvidi: Kur'an-ı Kerim okuma kaideleri, Ankara, Kadioğlu Matbaası, t.y.
13. H. İbrahim Çoraklı, Tecvid, Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Sanatı, Şadırvan Yayınları, 2012.
14. Halil Hilmi Cansal, İlm-i tecvid ilm-i eda, İstanbul, Gün Basımevi, 1953.
15. Halil İbrahim Kılıçaslan, Kur'an Okuma- Tecvid Notları, Okul Yayınları, 2014.

16. Hayrettin Öztürk, Kur'an-ı Kerim Kıraatinde Dad Harfi ve Dudak Ta'limi, Ensar Neşriyat, 2018.
17. İsmail Karaçam, Kur'an Tilavetinin Esasları, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2018.
18. İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaide-leri, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 30. Baskı, 2016.
19. Kerim Buladı, Şerhli, Tatbikli, Sualli Tecvid-Vesiletü'l-Ğufran, Kayıhan Yayınları, 2016.
20. M. Tevfik Mollamehmetoğlu, Kur'ân-ı Kerim tecvidi, Mollazade, İstanbul, Aksiseda Matbaası, 1970.
21. Mahi Dağdağan, Tecvid, Şadırvan Yayınları, 2017.
22. Mehmet Ali Sarı, Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 3.Baskı, 2011.
23. Mehmet Talu, Türkçe-Osmanlıca-Arapça Tecvid İlmi, Tereke Yayınevi, 2016.
24. Muhammed Tayyib Okıç (Ö.1977), Kur'an-ı Kerim'in üslub ve kıraatı, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları 1963.
25. Mustafa Kara, Tecvid Uygulamalı Kur'an Eğitimi, Üniversite Yayınları, 2016.
26. Nurettin Başyığıt, Tecvid- Ta'lim ve Tashih-i Huruf, Emin Yayınları, 2014.
27. Osman Nuri Koçbeker, Yeni tatbikatlı tecvid, 2. bs. Konya, Ülkü Basımevi, 1958.
28. Ömer Çakılcı, Kur'an Talebeleri İçin Tecvid Kitabı, Hüner Yayınevi, 2018.
29. Ömer Kara, Tecvid-Kur'an Okuma Kaideleri, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 3. Baskı, 2018.
30. Ömer Örtlek, Kur'an-ı Kerim'in tecvidi, Ankara, Kitab-ı Hayat, 2012.
31. Ömer Özbek, Özet Tecvidim (Kur'an Okumaya Ait Temel Kurallar), Kimlik Yayınları, 2018.
32. Rahim Tuğral, Ana hatlarıyla Kur'an tecvidi, 3. bs., İzmir, İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı, 2001.
33. Ramazan Pakdil, Ta'lim Tecvid ve Kıraat, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 10. Baskı, 2016.
34. Remzi Ateşyürek, Kur'an Tilavetinde Tecvid ve Temsil, Etüt Yayınları, 2013.

35. Sıtkı Gülle, Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlmi, Huzur Yayın Dağıtım, 2005.
36. Sıtkı Gülle, Tecvid Dersleri, Huzur Yayın Dağıtım, 2006.
37. Sıtkı Gülle, Tecvid İlmi ve Dersleri, Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2012.
38. Süreyya Şahin, Tam ve kolay tecvid, İstanbul, Fakülteler Matbaası, 1964.
39. Tayyar Altıkulaç, Tecvid'ul-Kur'an, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 1983.
40. Yusuf Tavashlı, Tecvid Dersleri, Tavashlı Yayınları, t.y.
41. Zeycan Aydın, İlaveli Tecvid Kitabı, el-Mektebetü'l-Mahmudiyye, 2012.
42. Zeycan Aydın, Tecvid Kitabı, el-Mektebetü'l-Mahmudiyye, 2012.

23.2. Doktora Tezleri

1. Cemil Küçük, Kıraat ilminde dâd harfi, 2015.
2. İbrahim Tetik, Tecvid ilmi: Tarihsel evveliyatı, doğuşu ve gelişim süreci, 2016.

23.3. Y. Lisans Tezleri

1. Abdurrahim Dursun, Kıraat ilminde uygulama sorunları ve yaygın hatalar, 2016.
2. Adem Yeşildağ, Kur'an harflerinin okunmasında lâzîmî sıfatlar, 2015.
3. Ayşe Elif Apuhan, Ali Rıza Sağman ve tecvit-tilavet anlayışı, 2018.
4. Enes Temel, Kıraat ilminde usûle dâir üç mesele: İsti'âze, Besmele ve İdgâm, 2014.
5. Hayrunnisa Nefes, Kur'an tilavetinde temsili okuma: 29-30. cüzlerdeki mâ 'ل' örneği, 2013.
6. Salih Zeki Kaplan, Kur'an tilâvetinde okuyucu hataları (Zelle-tü'l-kârî), 2015.

23.4. Makale ve Tebliğler

1. A. Cüneyt Eren-İbrahim Uludaş, Âsım Kıraatının Hafs Rivayetine Göre Sekte Kavramı ve Manaya Etkisi = Saktah According to Hafs' Report of Asım Recitation and Its Effect on Meaning, Diyanet İlmî Dergisi, 2015, cilt: LI, sayı: 1, s. 119-127.

2. Abdullah Aydemir, Besmele, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1971, cilt: X, sayı: 106-107, s. 82-89.
3. Abdullah Aydemir, İstiâze, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1971, cilt: X, sayı: 104-105, s. 41-44.
4. Ali Çiftçi, Ebu Amr ed-Dâni'nin et-Tahtid fi'l-İtkâni ve't-Tecvid'i Özelinde Tecvid İlminin Müstakilleşmesi, Marife Dini Araştırmalar Dergisi, Cilt 17, Sayı 2 , Oca 2017 , s. 287 – 317
5. Ali Çiftçi, Ebu Amr ed-Dâni'nin et-Tahtid fi'l-İtkâni ve't-Tecvid'i Özelinde Tecvid İlminin Müstakilleşmesi, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2017, cilt: XVII, sayı: 2, s. 287-317.
6. Ali Çiftçi, Hicri İlk Dört Asrın Önde Gelen Arap Dilbilimcileri Perspektifinden Harflerin Mahreçleri ve Sıfatların Değerlendirilmesi, Bilimname: Düşünce Platformu, 2016/2, sayı: 31, s. 131-180.
7. Ali Çiftçi, Kur'an Okuyucularının Uygulamasında İttifak Sağlayamadıkları Bir Konu Olan İklab'ın Değerlendirilmesi, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 32, s. 237-256.
8. Alican Dağdeviren, Kur'an Kıraatinin Ana Dinamiği: Harfler = Main dynamic of the Qur'anic recitation: letters, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2008, sayı: 17, s. 47-81.
9. Cemil Küçük, Kur'an Harflerinin Mahrec ve Sıfatları -I-, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi = Journal of Social Sciences, 2014, sayı: 27.
10. Cemil Küçük, Kur'an Harflerinin Sıfatları (Sıfat-ı Hurûf), Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, sayı: 7, s. 63-76.
11. Demirhan Ünlü, İstiaze ve Besmele, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1969, cilt: VIII, sayı: 90-91, s. 335-338.
12. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'de Okuma İşaretlerinin Dışında Bulunan Bazı Terim ve Şekiller, Diyanet İlmi Dergi, 1995, cilt: XXXI, sayı: 4, s. 83-88.
13. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'i Tecvid Kaidelerine Riayet Edererek Okumak, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1970, cilt: IX, sayı: 92-93, s. 14-20.
14. Ebu Ali İbn Sina, Çev.: N. Nihal İnce, Harflerin Oluşum Sebepleri, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 29 , Sayı 29 , Oca 2010 , s. 324 – 339.

15. Fatih Çollak, Tecvid İlmî, Ortaya Çıkışı ve Gelişimi, Tarihten Günümüze Kıraat İlmî: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 365-386.
16. Fatma Asiye Şenat, İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Kur'an Okuma ve Tecvid Dersinin İşlenişiyile İlgili Kanaatleri Üzerine Bir Araştırma, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2016, sayı: 42, s. 215-237.
17. Hayrettin Öztürk, Kur'ân-ı Kerim Kıraatinde Dâd Harfi: Mahreci ve Sıfatları = The Sound "Dâd" in Quranic Recitation: Its Origin and Characteristic, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, sayı: 44, s. 41-67.
18. Hüseyin Küçük, Ezan, İkamet ve Kur'an-ı Kerim Tilaveti Konusunda, Diyanet İlmî Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1964, cilt: III, sayı: 2-3, s. 86-89.
19. İbn Manzur Muhammed b. Mükerrrem b. Ali el-Ensari, Harflerin İsimleri, Yapıları ve Özellikleri, çeviren Ali Çiftçi, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2012, cilt: XII, sayı: 1, s. 185-188.
20. İbrahim Tetik, Tescid Kelimesinin Semantik Analizi = Semantic Analysis of Tajwid World, Universal Journal of Theology, 2017, cilt: II, sayı: 3, s. 179-197.
21. M. Atilla Akdemir, Kıraat İlmî Eğitim-Öğretiminde MED Mertebeleri ve Ölçüleri Bağlamında Oluşan Ekoller, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2018, sayı: 45, s. 15-49.
22. Musâ Muhammed Osman, Kıraat İlmînde Tenvinin Hükümleri, çeviren Bünyamin Açıkalm, Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2016, cilt: III, sayı: 4, s. 227-242.
23. Mustafa Şen, Keyfiyet, Ölçü ve Problem Açısından Tecvid İlminde Medde Yeni Bir Bakış Denemesi, EKEV Akademi Dergisi-Sosyal Bilimler-, 2015, cilt: XIX, sayı: 63, s. 213-230.
24. Mustafa Şen, Kur'an Harflerinin Mahrec ve Sıfatlarında Mübalağa: İfrat ve Tefrit, Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 2015, cilt: X, sayı: 14, s. 699-717.
25. Muzaffer Özli, Kıraatçılar ve Nahivciler'e Göre Sakin Nûnun ve Tenvinin Hükümleri, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, cilt: IX, sayı: 1, s. 123-137.

26. Necati Tetik, Kur'ân Tilâvetinde Bedelli Medlerin Hikmet Kavramıyla İlintisi-"Âteyna ve Ütiye" Örneği-, EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler -, 2007, cilt: XI, sayı: 30, s. 103-116.
27. Necati Tetik, Kur'ân Tilâvetinde Medd-i Bedel Vurguları, EKEV Akademi Dergisi- Sosyal Bilimler- 2001, cilt: III, sayı: 2, s. 109-120.
28. Necati Tetik, Ses ve Anlam İlişkisi Bakımından Kur'an, Kur'an ve dil: dilbilim ve hermenötik sempozyumu (17-18 mayıs 2001). _ XV, 542 s., 2002, s. 297-312.
29. Ömer Aslan, Kur'ân Tilavetinde Tecvîd'in Gerekliliği ve Lahn (Okuyuş Hataları), Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2003, cilt: VII, sayı: 1, s. 357-372.
30. Ömer Başkan, Bazı Tecvid Kaidelerinin Tatbikinde Farklılıklar Üzerine Bir Değerlendirme, Tarihten Günümüze Kıraat İlmi: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 415-440.
31. Ömer Başkan, Süregelen İki Tanımlama ve Tasnif Problemi Üzerine: el-İhfâ mı? el-İhfâu'l-Lisânî mi? el-İzhâr mı? el-İzhâru'l-Lisânî mi?, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2007/1, cilt: VI, sayı: 11, s. 103-134.
32. Remzi Ateşyürek, İsti'âze, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 40 , Oca 2016, s. 67 – 84.
33. Remzi Ateşyürek, Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar (Sad, Dad, Ta ve Za Örneği), Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2011, sayı: 31, s. 157-175.
34. Remzi Ateşyürek, Yasin ve Mülk Sûrelerinde Görülen Yangın Kırâat Hataları, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2016, cilt: XVI, sayı: 3, s. 189-209.
35. Remzi Kaya, Kur'an'da İstiaze (Sığınma), Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, cilt: X, sayı: 1, s. 95-112.
36. Sıtkı Güllü, Ezan'la İlgili İki Tartışma Bağlamında Bazı Değerlendirmeler, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2009, sayı: 19, s. 1-14.
37. Soner Akdağ, Kur'ân Fonetikinde "Sâkin Mîm" Foneminin Seslendirilişi Üzerine Yeni Bir İnceleme, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2010, cilt: X, sayı: 1, s. 129-141.
38. Yakup Yüksel, Bakara Sûresi 284. Âyette Geçen Râ Harfinin Lâm Harfine İdgamı Konusundaki Kıraat Tartışmaları = Qi-

- raât Arguments About Merging “Râ” Letter into “Lâm” Letter in Chapter al-Baqara 284, Cumhuriyet İlahiyat Dergisi = Cumhuriyet Theology Journal, 2016, cilt: XX, sayı: 1, s. 267-288.
39. Yaşar Kurt, Fatiha Suresi ve Kıraati, EKEV Akademi Dergisi-Sosyal Bilimler-, 2005, cilt: IX, sayı: 24, s. 155-174.
40. Yaşar Kurt, Fatiha Suresi ve Tecvidi, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2006, cilt: VI, sayı: 3, s. 79-131.
41. Ziya Şen, İstiaze ve Besmele, Diyanet İlmi Dergi, 2004, cilt: XL, sayı: 1, s. 91-100.
42. Ziya Şen, Kıraat İlminde “Tekbir”, Diyanet İlmi Dergi, 2001, cilt: XXXVII, sayı: 1, s. 97-102.

24. Tefsir Eserlerinde Kıraatler

24.1 Doktora Tezleri

1. Abdülmecit Okçu, Kıraat açısından Taberi ve tefsiri, 2000.
2. Ali Temel, Dilbilimsel tefsirlerde kıraatlere yaklaşım, 2015.
3. İbrahim Uludaş, Ebû Hayyân el-Endelûsî'nin el-Bahru'l-Muhî'tinde kırâat olgusu, 2014.
4. İhsan İlhan, Kurtubi tefsir'inde kırâat olgusu, 2009.
5. Kadir Taşpınar, Ebussuud Efendi'nin İrşâdül-Akli's-Selîm adlı tefsirinde kırâat olgusu, 2016.
6. Mehmet Adıgüzel, Kıraatlar açısından Razi ve Tefsir-i Kebiri, 1998.
7. Mustafa Kılıç, Zemahşeri'nin el-Keşşâf'ında kırâat olgusu, 2014.
8. Nesrişah Saylan, Kıraat açısından Begavî tefsiri, 2015.
9. Sebahattin Turan, İmam Maturidi'nin Kıraat Anlayışı ve Te'vilatü'l Kur'an'da Kıraat Olgusu, 2017.

24.2. Y. Lisans Tezleri

1. Ali Haydar Öksüz, Kıraat ilmi açısından Celâleyn tefsiri, 2016.
2. Cihat Çelik, Şevkânî'nin Fethü'l-Kadir'inde Furkân ve Şuarâ sûrelerindeki kırâat farklılıkları, 2017.
3. Fatih Akpınar, Zeccac'ın Meâni'l-Kur'an adlı eserinin kırâat ilmi açısından tahlili, 2018.
4. Hasan Baydemir, Celâleyn Tefsirinde kırâatlere yaklaşım, 2015.
5. Mustafa Kemal Önder, Ebu'l-Berakat en-Nesefi'nin kırâattaki yeri (Kıraat açısından medarik örneği), 2002.

6. Sefanur Çelikleş, Ebû ca'fer et-tûsî'nin et-tibyân fi tefsiri'l-kur'ân adlı tefsirinde kırâat tercihlerinin ayetlerin yorumlanmasındaki etkisi, 2018.
7. Şule Akman, Keşşaf'ta mütevatir olmayan kırâatlar ve tefsir ilişkisi, 2010
8. Tugay Duran, Elmalılı tefsirinin kırâat ilmi açısından değerlendirilmesi, 2010.

24.3. Makale ve Tebliğler

1. Abdulmecit Okcu, Taberî'nin Yedi Harf Hakkındaki Görüşleri, Bir Müfessir Olarak Muhammed b. Cerîr et-Taberî Sempozyumu, 11-13 Haziran 2010, 2010, s. 191-200.
2. Ali Öge, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın Tefsirinde Kırâatlerin Kullanımı, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2012, sayı: 34, s. 51-82.
3. Ali Temel, Erken Dönem Dilbilimsel Tefsirlerde Kırâat Anlayışı, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2015, cilt: XV, sayı: 2, s. 81-120.
4. Bayram Demirciğil, Âlûsî'nin Rûhu'l-Meânî Adlı Tefsirinde Hasan-ı Basrî Kırâatine Yaklaşımı, Usûl: İslam Araştırmaları, 2015, sayı: 24, s. 33-70.
5. Davut Şahin, Taberî Tefsirinde Abdullah b. Mes'ûd Kırâatı, Turkish Studies = Türkoloji Araştırmaları: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 2017, cilt: XII, sayı: 27, s. 307-334.
6. Halis Albayrak, Taberî ve Kırâat (Câmi'u'l-Beyân 'an Te'vîli'l-Kur'ân Çerçevesinde), Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kırâat İlmi ve Problemleri-IV, 2002, s. 355-386.
7. Halis Albayrak, Taberî'nin Kırâatları Değerlendirme ve Tercih Yöntemi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, cilt: XLII, s. 97-130.
8. İbrahim Uludaş, Ebû Hayvân'ın el-Bahru'l-Muhîd Adlı Tefsir'inde Mütevatir Kırâatların Nahiv Yönü = Mutawatir Qiraats in Terms of Nahw in Abu Hayvan's Tafsir Titled al-Bahr al-Muhit, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Reisiği Yıllığı], 2018, cilt: LIV, sayı: 1, s. 11-46.

9. Kadir Taşpınar, Kıraat-Nahiv İlişkisi Bağlamında Ebussuud Efendi'nin Tefsirinde Yer Alan Kıraat Vecihleri, Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi (İHYA) = International Journal of Islamic Studies (IJIS), 2017, cilt: III, sayı: 1, s. 113-138.
10. Mustafa Hocaoğlu-Murat Akkuş, İbn Âşûr'un Tefsiri ve Tefsirinin Mukaddimesinde Kıraat Olgusu, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, sayı: 5, s. 25-55.
11. Mustafa Kılıç, Zemahşerî'nin Kıraatleri Kabul Şartları, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, sayı: 48, s. 149-184.
12. Naif Yaşar, Taberî'nin Kıraatlere Bakışı, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2016, cilt: XVI, sayı: 1, s. 59-85.
13. Nesrişah Saylan, Begavî Tefsirinde Kıraat Olgusu = The Fact of Recitation in al-Baghawi's Interpretation of the Qur'ân, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2018, cilt: XXVIII, sayı: 1, s. 217-230.
14. Saliha Türcan, Ferrâ'nın Kıraatlere Yaklaşım Tarzı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2010, sayı: 29, s. 269-292.
15. Sıtkı Gülle, Taberî'nin Tefsîr'indeki Kıraat Değerlendirmeleri, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, sayı: 9, s. 65-85.
16. Süleyman Mollaibrahimoğlu-Kadir Taşpınar, Ebussuud Efendi'nin Tefsirinde Kıraat Tasavvuru, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2016, sayı: 9, s. 117-152.

25. Kur'an Tilavetinde Tavr

25.1. Doktora Tezleri

1. Turgut Yahşi, İstanbul ve Kahire Tilavet Tavrılarının Karşılaştırılması Olarak İncelenmesi, 2018.

25.2. Makale ve Tebliğler

1. Mehmet Akif Koç, Kur'an Kıraatinde Türklere Özgü Mahalli Okuyuş Sorunu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [AÜİFD], 2010, cilt: LI, sayı: 2, s. 79-91.
2. Murat Akkuş-Ramazan Aydın, Türkiye'deki Farklı Kıraat Anlayışlarıyla İlgili Değerlendirmeler, Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, 2016, cilt: III, sayı: 6, s. 289-306.

3. Nihat Temel, Kur'an Tilavetinde İstanbul Tavrı Üsküdar Ağzı ve Hafız Ali Üsküdarlı (1885-1976), Uluslararası Üsküdar Sempozyumu VI: 6-9 Kasım 2008 Bildiriler, 2009, cilt: II, s. 179-188.
4. Yavuz Fırat, Kur'an Tilâvetinde Arap ve Türkler Arasındaki Farklılıklar, Bilimname: Düşünce Platformu, 2014/1, sayı: 26, s. 25-50.

26. Vakf-İbtida

26.1. Kitaplar

1. Nihat Temel, Kur'an Kıraatında Vakf ve İbtida, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 4. Baskı, 2016.

26.2. Doktora Tezleri

1. Enes Yarız, Türkiye'de tilavet edilen mushaftaki bazı vakf işaretlerinin diğer mushaflarla mukayeseli tahlili, 2018.
2. Muhammed Coşkun, Mushaf basımına yansıyan yönüyle Secâvendî'nin vakf sisteminin yeniden okunması eleştiriler-teklifler, 2018.
3. Nihat Temel, Kıraat ilminde vakf ve ibtida, 1991.
4. Recep Koyuncu, Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasında vakf-ibtidânın rolü: İbnü'l-Enbârî, ed-Dânî ve es - Secâvendî örneği, 2015.

26.3. Y. Lisans Tezleri

1. Dalsooz Ahmed Mohammed Al Jaf, Kur'an'da Vakf-ı Hasen ve tefsire yansıması, 2017.
2. İbrahim Tetik, Vakf ve ibtidâ ilminin âyetleri anlamlandırmadaki etkisi (uşmûnî bağlamında), 2012.
3. Mücella Hacımsıroğlu, Vakf-ı muânaka ve Kur'an tefsirine etkisi, 2015.
4. Tuba Çoban, Bakara ve Al-i İmran Sureleri Çerçevesinde Secâvendî'nin Vakf-İbtida Sistemindeki "Vakf-ı Lâ"ların Tahlili, 2018.

26.4. Makale ve Tebliğler

1. M. Zeki Duman, Tefsir Te'vil ve Tefsirde Temel İlkeler Açısından "Secavend"lerde Mânaya Tesir Eden Önemli Üç Hata, Tarihten Günümüze Kur'an'a Yaklaşımlar, 2010.
2. Muhammed Ersöz, Vakf-ı Murâkebe ve Kur'an'ı Anlamaya Etkileri (Secâvendî'nin İlelü'l-Vukûf Adlı Eserindeki Açıklamalar Özetinde), Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

- [Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi], 2015, sayı: 40, s. 159-186.
3. İsmail Ahmet et-Tahhân- Necattin Hanay, Kur'an'ı Anlamada Vakfın Rolü, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2012, sayı: 2, s. 233-278.
  4. Mustafa Karagöz, Vakf-ı Câzi Doğru Anlamak -Secâvendî'nin Eseri ile İlgili Ayetlerin Manası Çevresinde-, Bilimname: Düşünce Platformu, 2018/1, sayı: 35, s. 321-362.
  5. Veli Kayhan, Vakf ve İbtidâ İlmi ve Kur'an Tefsirindeki Yeri, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006, cilt: X, sayı: 2, s. 293-336.
  6. Nihat Temel, Kıraatte Vakf-İbtida ve Anlama, Tarihten Günümüze Kıraat İlmi: Uluslararası Kıraat Sempozyumu, 16-18 Kasım 2012, İstanbul, 2015, s. 271-305.
  7. Demirhan Ünlü, Vakf ve Vakfın Hükümleri, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi], 1970, cilt: IX, sayı: 98-99, s. 236-239.
  8. Enes Yarız, Âyetlerin Sonunda Vakf Meselesi, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2018, cilt: IX, sayı: 1, s. 161-172.

27. Yedi Harf

27.1. Kitaplar

1. Abdurrahman Çetin, Yedi Harf ve Kıraatler, Ensar Neşriyat, 3. Baskı, 2013.
2. İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Nüzülü ve Kıraatı, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 5. Baskı, 2016.

27.2. Doktora Tezleri

1. İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in nüzülü ve kıraatı: Kur'an-ı Kerim'in indiği yedi harf ve okunduğu yedi kıraat, 1969.

27.3. Y. Lisans Tezleri

1. Sayed Nematullah Mansoor, El-Ahrufü's-Seb'a hakkındaki rivayetlerin sened ve metin açısından değerlendirilmesi, 2011.

27.4. Makale ve Tebliğler

1. Abdu's-Sabûr Şahin, Kur'an tarihinde Yedi Harf meselesi II, çeviren: Tayyar Altıkulaç, Diyanet İlmi Dergi, 1973, cilt: XII, sayı: 2, s. 67-72.

2. Abdu's-Sabûr Şâhin, Kur'an tarihinde Yedi Harf meselesi -III-, çeviren: Tayyar Altıkulaç, Diyanet İlmi Dergi, 1973, cilt: XII, sayı: 3, s. 131-135.
3. Abdurrahman Çetin, Kur'an-ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf, İslâmî Araştırmalar, 1987, cilt: I, sayı: 3, s. 71-88.
4. Abdu's-Sabur Şahin, El-Ahrufu's-Seb'a Kur'an Tarihinde Yedi Harf Meselesi, çeviren Tayyar Altıkulaç, Diyanet İlmi Dergi, 1973, cilt: XII, sayı: 1, s. 11-22.
5. Emin Aşıkkutlu, Kıraat İlminin Temellendirilmesinde Ahruf-i Seb'a Hadisleri (Tahriç, Tahlil ve Değerlendirme), Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001], 2002, cilt: IV, s. 43-106.
6. Fatih Çollak, Kur'an'ın nazil olduğu yedi harf ruhsatı ve kıraat ihtilaflarının karakteristiği, Kur'an ve Tefsir Araştırmaları III, 2002, s. 211-248.
7. Hacı Önen, Ebu 'Amr ed-Dâni'ye Göre Yedi Harfin Anlamı, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 2014, cilt: VI, sayı: 11, s. 56-72.
8. Hacı ÖNEN, Taberi Örneğinde Kıraat ve Huruf-u Seb'a İlişkisi, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 2010, cilt: II, sayı: 3, s. 103-111.
9. Hacı Önen, Yedi Harf ve Kıraatin Kesiştiği ve Ayrıldığı Noktalar, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (DÜSBED), 2014, cilt: VI, sayı: 11, s. 182-193.
10. Harun Ögmüş, Yedi Harf Meselesi, İslâm Araştırmaları Dergisi, 2010, sayı: 24, s. 1-23.
11. Hayrettin Öztürk, Kur'ân-ı Kerimde Yedi Harf Meselesi, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi [www.dinbilimleri.com], 2002, cilt: II, sayı: 3, s. 97-111.
12. Kerim Buladı, Klasik Tefsir Mukaddimelerinde Yedi Harf Meselesi ve Yorumları, Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi = Journal of the Near East University Faculty of Theology, 2016, cilt: II, sayı: 2, s. 113-139.
13. M. Zahid el-Kevserî, Yedi Harf Nedir?, çeviren: Yunus Ekin, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2002, sayı: 6, s. 105-112.
14. M. Zahid Kevseri, Yedi Harf Nedir, çeviren: İsmail Karaçam, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet Dergisi], 1978, cilt: XVII, sayı: 3-4, s. 171-179.

15. Mehmet Çalışkan, Kur'an'ın Nuzûlü ve Yedi Harf (el-Ahrufu's-Seb'a) Meselesi, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2005, cilt: V, sayı: 1, s. 215-242.
16. Mehmet Dağ, Yedi Harf Meselesine Tasavvufî Bir Yaklaşım: Gümüşhanevî Örneği, I. Uluslararası Ahmed Ziyaüddin Gümüşhanevî Sempozyumu Bildiriler Kitabı (03-05 Ekim 2013 Gümüşhane), 2014, s. 443-452.
17. Mirniyaz Mürselov, Kur'an'ın "Yedi Harf" Üzere Nazil Olması, Bakı Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin Elmi Mecmuası = Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin İlmi Mecmuası, 2009, sayı: 12, s. 267-278.
18. Musa Akpınar, Kur'an'ın Anlaşılması ve Tebliği Yönünden Yedi Harfle İlgili Rivayetlerin Değerlendirilmesi, Bilimname: Düşünce Platformu, 2012/2, sayı: 23, s. 105-129.
19. Mustafa Öztürk, İmamiyye Şiası'nın Kıraat ve "Ahruf-i Seb'a" Anlayışı, Marife: Dini Araştırmalar Dergisi [Bilimsel Birikim], 2008, cilt: XIII, sayı: 3, s. 121-154.
20. Mustafa Ünver, Yedi Harf Meselesinin Lisan Düzeyi Öğrencilerine Anlatımında / Anlatılamamasında Yaşanan Bazı Sorunlar Üzerine, Ed. Ömer Kara, Tefsir eğitim ve öğretiminin problemleri [Sempozyum tebliğ ve müzakereleri], 11-12 Haziran 2005, Van, 2007, s. 125-130.
21. Necattin Hanay, Taberî'ye Yöneltilen Tenkitler Bağlamında Yedi Harf ve Kıraatleri Savunma Refleksi, Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: II, sayı: 4, s. 299-327.
22. Osman Kaya, Kur'an'ın Yedi Harf Üzerine İndirilmesi ve Ahrufu's-Seb'a (Yedi Harf Meselesi), Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, cilt: VIII, sayı: 2, s. 219-244.
23. Vezir Harman, Yedi Harf Bağlamında Kur'an'ın Resûlullah Döneminde Kitaplaştırılması Meselesi = The Issue of Compilation of the Qur'an during the Time of the Prophet in the Context of the Seven Letters, Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Reisiği Yıllığı], 2017, cilt: LIII, sayı: 3, s. 73-102
24. Yasin Dutton, Sözlü Kompozisyon, Yazılı Kompozisyon ve Yedi Harf Hadisi, çeviren Nazife Nihal İnce, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi] [İİFD] [EAÜİFD], 2014, sayı: 42, s. 329-379.

25. Yaşar Akaslan, İbnü'l-Cezerî'nin "Yedi Harf" Meselesi Üzerindeki Fikirleri, Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, Cilt 18, Sayı 2, Oca 2018, s. 265 – 303.

SONUÇ

Kıraat ilminin Türkiye'mizdeki seyrini ortaya koymaya çalıştığımız bu makale ile ulaştığımız neticeler şunlardır: Bizim tespitimize göre kıraat alanında yapılan çalışmalar toplam 27 konu başlığı altındadır. Bu çalışmalar içerisinde hazırlanan kitapların sayısı 113, Doktora tezlerinin sayısı 57, Y. Lisans tezlerinin sayısı 126, makalelerin sayısı ise 476'dır.

İlk kitap 1953 yılında Halil Hilmi Cansal tarafından tecvid konusunda, Osman Keskiöğlü tarafından Kur'an tarihi konusunda basılmıştır. İlk Doktora tezi çalışması 1968 yılında Tayyar Altıkulaç tarafından "Ebû Şâme el-Makdisi ve el-Mürşidü'l-Veciz" ismiyle yapılmış; ilk Y. Lisans tezi çalışması ise 1985 yılında Fatih Çollak tarafından "Asım Kırâatı'nın Hafs rivayetinde muhtelif vecihler ve hüccetleri" adıyla hazırlanmıştır. Alanla ilgili ilk makale de 1963 yılında M. Şevki Özmen tarafından Diyanet İlmî Dergî'de "Ramazan ve Kur'an" ismiyle yayımlanmıştır.

Hem kitap hem tez hem de makale olarak en fazla çalışmanın tecvid konusunda, en az çalışmanın ise kıraat-kelam ilişkisi konusunda hazırlandığını ifade edebiliriz.

İlk çalışmaların tarihlerine dikkat edildiğinde, Cumhuriyetin ilanı ve harf devriminden yaklaşık 25 yıl gibi bir süre sonra yapılabildiği görülmektedir. Bununla birlikte 2000'li yıllara gelinceye kadar hazırlanan çalışmaların 2000 sonrasına nazaran azlığı dikkat çekmektedir. Zira 113 kitabın 20'si; 183 tezin 43'ü, 476 makale ve tebliğin 78'i 2000 yılı öncesine aittir.

Nicelik olarak durum bu olmakla birlikte nitelik olarak da zaman içerisinde bir artışın olduğunu söylemek mümkündür: İlk çalışmalarda genellikle alandaki en temel konular ele alınırken, zaman içerisinde problem olarak görülen birçok konuya eğilim gösterilmiş ve değerli eserler ortaya konmuştur.

KAYNAKÇA

Abay, Muhammed-Murat Sülün, “Kıraat Bibliyografyası”, *Kur’an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV [İlmi toplantı, İstanbul, 2001]*, 2002, cilt: IV, s. 477-540

Atik, M. Kemâl, “Tefsir ve Kıraat İlimine Dair Yazma Eserler Bibliyografyası”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1983, sayı: 1, s. 313-350

Çetin, Abdurrahman, Kıraat ve Tecvid İlimleri Bibliyografyası, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt: II, sayı: 2, 1987, s. 309-318

<http://ktp.isam.org.tr>

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>

<http://dergipark.gov.tr/>